

**CZYTAJ
NAS:**

• **CO TYDZIEŃ
W GAZECIE**
• **CODZIENNIE
W INTERNECIE**

Fot. archiwum

WSPOMINAMY RYSZARDA JUSZKIEWICZA

15 lutego 2022 roku minęły trzy lata od śmierci Ryszarda Juskiewicza – historyka Mazowsza Północnego, prawnika, nieustrzonego działacza społecznego, doradcy „Solidarności”, parlamentarzysty – senatora I i II kadencji Senatu RP i honorowego obywatela Mławy (na zdjęciu z młodzieżą w Kalkówce). **s. 10-11**

LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI W MŁAWIE

MŁAWA ||

S. 5

■ Szkołom podstawowym, których organem prowadzącym jest Miasto Mława, zostało przyznane wsparcie w łącznej kwocie 795 300 zł w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki Laboratoria Przyszłości.

POMOC DLA POSZKODOWANYCH PRZEZ WICHURĘ

REGION ||

S. 3

■ Strażacy mieli w ostatnich dniach pełne ręce roboty w związku z silnym wiatrem. Wozy strażackie wyjeżdżały do powalonych drzew i pozrywanych częściowo dachów budynków. W województwie mazowieckim tylko do piątku doszło do 1300 zgłoszeń. Mławscy strażacy pobili rekord w wyjazdach.

ZAKONNICA NA TIKTOKU

W INTERNECIE ||

S. 9

■ Siostra Paula uważa, że młodzi ludzie są pozytywni, lecz bardzo pogubieni. Znalazła sposób, żeby wirtualnie szukać porozumienia z nimi. Na TikToku założyła profil „katarzynki52 - Przystań Katarzynek”.

INFLACJA NAM SIĘ ROZKRĘCA

Podwyżka stóp procentowych i rządowa tarcza nieco wyhamowały na inflację, ale ta w styczniu i tak wyniosła 9,2 proc. w skali roku. Gdyby nie tarcza, to pewnie byłoby jeszcze gorzej. Ostatni raz inflację powyżej 9 proc. mieliśmy w listopadzie 2000 roku.

Mamy najwyższą inflację od ponad dwóch dekad. Według wstępnych wyliczeń GUS inflacja w styczniu wyniosła 9,2 proc. w stosunku do stycznia 2021 roku, przy 8,6 proc. w grudniu w skali roku. W porównaniu do poprzedniego miesiąca ceny wzrosły o 1,9 proc.

Według danych GUS ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w styczniu o 9,4 proc. w skali roku, nośniki energii zdrożały średnio o 18,2 proc., a paliwa o 23,8 proc. w skali roku.

Nie jest to jakimś wielkim zaskoczeniem, bo wielu ekonomistów prognozowało, że inflacja w styczniu będzie wyższa, bo zwykle z początkiem roku mamy do czynienia ze zmianą cen, zmieniają się choćby taryfy za energię czy gaz.

W tym roku doszedł jeszcze jeden czynnik, a mianowicie galopujące ceny paliw, wywołane droższą ropą na świecie z powodu choćby napięcia na Ukrainie. Na to nałożył się też wzrost cen żywności, wywołany skokiem cen nawozów, które podrożały kilkukrotnie, bo w górę poszedł też gaz. A gaz to ok. 80-90 proc. kosztów produkcji nawozów azotowych.

Wprawdzie pierwsza tarcza antyinflacyjna nieco przydużyła skok cen benzyny i dies-

la, to jednak rozwiązania już dużo dalej idące, które wprowadziła druga tarcza antyinflacyjna, weszły w życie dopiero od 1 lutego.

TARCZA MA ZŁAGODZIĆ NAM SKUTKI ROSNĄCYCH CEN, BO TRZEBA JASNO TEŻ POWIEDZIEĆ, ŻE TARCZA NIE ELIMINUJE ŹRÓDEŁ INFLACJI, A TYLKO ZŁAGODZI SKUTKI DROŻYZNY, NA RAZIE DO KOŃCA LIPCA TEGO ROKU. I TAK TRZEBA NA NIĄ SPOJRZEĆ, JAK NA LEK PRZECIWBÓLOWY, A NIE SKALPEL, KTÓRY MA WYCIĄĆ WRZÓD.

Według prognoz Banku Pekao zawartych w analizie „Rachunek za odbudowę” inflacja średnioroczna w 2022 r. wyniosłaby 9,9 proc., gdyby nie została wprowadzona Tarcza Antyinflacyjna. Z tarczą działającą do lipca inflacja średnioroczna wyniesie 8,1 proc., a działającą bezterminowo – spadnie do 6,9 proc.

Według ekonomistów w scenariuszu bez tarczy ceny energii wzrosłyby średniorocznie o 30,9 proc., w wersji z tarczą do lipca będzie to 22,4 proc., a z tarczą działającą bezterminowo będzie to 16,3 proc. W przypadku żyw-

Według danych GUS ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w styczniu o 9,4 proc. w skali roku

ności ta bez tarczy zdrożałaby o 10,3 proc., z tarczą do lipca średniorocznie o 8,7 proc., a z tarczą działającą bezterminowo – o 7,4 proc.

W wersji bez tarczy ceny paliw wzrosłyby średnio o 12 proc., a z tarczą działającą do końca lipca ma być to 4,2 proc. Natomiast jeśli tarcza zostanie przedłużona, to może w skali roku nawet nastąpić spadek cen o 3,1 proc.

Dlatego analitycy banku przewidują, że tarcze antyinflacyjne nie zostaną w Polsce wydłużone do końca roku. Ich wygaszenie w lipcu tak, jak jest to planowane, spowodowałoby bowiem ponowny skok inflacji wokół 9-10 proc. rok do roku.

Na początku lutego Rada Polityki Pieniężnej już po raz piąty z rzędu podniosła stopy procentowe. Główna stawka

wzrosła z 2,25 do 2,75 proc., a więc do poziomu sprzed dziewięciu lat. Mało kto już pamięta, że na początku października zeszłego roku stopa procentowa wynosiła zaledwie 0,1 proc.

To złe wieści dla mających kredyty, bo znowu miesięczne raty będą wyższe.

— Już płacę 300 złotych więcej niż w ubiegłym roku — skarży się pani Alicja, która ma kredyt hipoteczny. — Teraz pewnie znowu rata

wzrośnie o około sto złotych. Jednak nie od razu, bo rata kredytu zależy od naszej umowy z bankiem i od stawki WIBOR, czyli oprocentowania pożyczek na rynku międzybankowym, a nie od stopy referencyjnej w NBP.

Ekonomiści są zgodni, że inflacja szybko nie spadnie

i czeka nas kolejna podwyżka stóp procentowych.

— To nie ostatnie słowo RPP — uważa ekonomista prof. Rafał Warżała. — Prawdopodobnie czeka nas jeszcze co najmniej jedna podwyżka stóp procentowych, może nie od razu w marcu, ale na pewno podwyżka stóp będzie. Ceny w styczniu bardzo mocno wzrosły, w górę poszły wynagrodzenia. Tak więc wciąż utrzymuje się silna presja inflacyjna. Myślę, że tą granicą, do której mogą wzrosnąć stopy jest 3-4 proc. Trzeba tu mieć na uwadze, że podwyżki stóp uderzają w rynek, biją w konsumentów i przedsiębiorców.

Także ekonomista prof. Andrzej Buszko uważa, że nie szybko uporamamy się z inflacją.

— Dużo wcześniej powinniśmy zacząć z nią walczyć i to był błąd — mówi prof. Buszko. — Z inflacją walczy się nie tylko za pomocą stóp procentowych, ale są też inne narzędzia. Zakładam, że będą kolejne podwyżki stóp, bo inflacja nam się rozkręca, a tarcza jest na określony czas. Podwyższając stopy procentowe, chcemy ograniczyć konsumpcję, choć ja jestem zwolennikiem pobudzania gospodarki nie przez konsumpcję, a zwiększone inwestycje. Dziś udział inwestycji prywatnych w strukturze PKB jest poniżej 15 proc. a powinien być w granicach 25-30 proc.

Prof. Andrzej Buszko: Podwyższając stopy procentowe, chcemy ograniczyć konsumpcję, choć ja jestem zwolennikiem pobudzania gospodarki nie przez konsumpcję, a zwiększone inwestycje.

Inflację napędza także czynnik psychologiczny.

— Bardzo niebezpieczny, bo powoduje działania spekulacyjne, czego przejawem jest choćby bańka na rynku mieszkaniowym — zwraca uwagę prof. Buszko.

Według Adama Glapińskiego, prezesa NBP stopy powinny wzrosnąć do 3 proc., maksymalnie 4 proc., o ile prognozy gospodarcze popierają się.

Zdaniem niektórych ekonomistów rządowa tarcza obniży inflację do około 7,6 proc. w lutym. Ale nie tylko my mamy problem z wysoką inflacją. W Czechach inflacja sięgnęła w styczniu 9,9 proc., askoczyła, bo czeski rząd wycofał się z niższego VAT na prąd.

Andrzej Mielnicki

RATUSZ CZEKA JESZCZE NA 600 DEKLARACJI

Termin złożenia nowej deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami upłynął 10 lutego 2022 r. Dotychczas z obowiązku tego wywiązało się 87 proc. właścicieli nieruchomości położonych w Mławie. Urząd Miasta Mława czeka na osoby, których deklaracje z różnych przyczyn nie dotarły jeszcze do ratusza. Szacuje, że nie złożyło ich około 600 właścicieli

cieli nieruchomości położonych na terenie Mławy. Jak najszybsze złożenie dokumentu pozwoli uniknąć problemów w przyszłości. Osoby, które nie wywiążą się z obowiązku, mogą otrzymać oficjalne ponaglenie, a w razie rutynowej kontroli straży miejskiej – mandat w związku z niedopełnieniem ustawowej powinności. Wypełnioną i podpisaną dekla-

rację można złożyć osobiście w Kancelarii Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, w godzinach pracy urzędu. Dokumenty można także przestać w formie wypełnionych i podpisanych wydruków pocztą na adres Urzędu Miasta Mława lub elektronicznie – za pośrednictwem platformy e-Puap. Druki dokumentów w formie elektronicznej są dostępne w In-

ternecie, w dziale „Dla Mieszkańca”, w zakładce „Odpady” na stronie internetowej UMM. Podstawą do obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami w 2022 roku jest zużycie wody na cele bytowe za rok poprzedni (2021). Roczne zużycie wody można obliczyć samodzielnie, odejmując wynik odczytu wodomierza głównego na początku 2021 roku od wyniku z końca

roku, lub sumując wartości zużytej wody z faktur za cały 2021 r. W sytuacji braku danych, w ustaleniu rocznego zużycia wody pomogą pracownicy spółki Wod-Kan. UMM prosi by dzwonić pod numer tel.: 23 654 60 77 lub skorzystać z konta E-BOK, które można założyć na stronie internetowej Zakładu Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalni Ścieków „WOD-

-KAN” Sp. z o.o. w Mławie. W trudnych sytuacjach, w miarę możliwości pracownicy Wydziału Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Mława będą udzielać informacji lub wyjaśnień pod numerem telefonu 23 654 32 96 wew. 300.

Magdalena Grzywacz/KSM

POMOC DLA POSZKODOWANYCH

Strażacy mieli w ostatnich dniach pełne ręce roboty w związku z silnym wiatrem. Wozy strażackie wyjeżdżały do powalonych drzew i pozrywanych częściowo dachów budynków. W województwie mazowieckim tylko do piątku doszło do 1300 zgłoszeń.

Wojewoda Mazowiecki Konstanty Radziwiłł wraz z Zastępcą Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Arturem Gonerą udali się wczwartek 17 lutego do jednego z miejsc dotkniętego skutkami przejścia silnego frontu atmosferycznego - w Pilaszowie (w gminie Ożarów Mazowiecki.)

Wojewoda deklaruje wsparcie w niesieniu skutecznej i niezbędnej pomocy osobom poszkodowanym, w wyniku zjawisk atmosferycznych. Do piątku 18 lutego PSP odnotowała ponad 1300 zgłoszeń w całym województwie, w tym do 270 związanych z uszkodzonymi dachami. Całodobowo sytuację monitoruje Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego pozostaje w stałym kontakcie

z Jednostkami Samorządu Terytorialnego. Osobom poszkodowanym udzielone zostaną świadczenia niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, m.in. w formie natychmiastowej doraźnej pomocy w wysokości do 6 tysięcy zł. Z prognoz wynika, że te niezwykle trudne warunki atmosferyczne mogą utrzymywać się przez kolejne dwa dni. Apeluję do mieszkańców, aby w miarę możliwości pozostali w domu, a także uprzątnięcie wszystkich przedmiotów z podwórka czy balkonu, ponieważ mogą one stanowić poważne zagrożenie dla mienia i życia ludzi - powiedział Wojewoda Mazowiecki, Konstanty Radziwiłł.

Jak podaje Państwowa Straż Pożarna w województwie mazowieckim straż odebrała ponad 1300 zgłoszeń związanych z załamaniem pogody. Najwięcej w powiecie otwockim, Warszawie, pow. pruszkowskim, grodziskim, sochaczewskim i plockim.

Fot. Materiały UW

W powiecie mławskim strażacy pobili swój rekord w liczbie interwencji. Od północy 19 lutego do godz. 9:30 w niedzielę, czyli 20 lutego wyjeżdżali aż 173 razy w związku z wichurami. W 94 przypadkach działania związane były z usuwaniem wiatrołomów. 79 interwencji podjęto w związku z uszkodzonymi dachami, w tym 23 na budynkach mieszkalnych, a 56 na obiektach gospodarczych.

Doszło do licznych uszkodzeń dachów w budynkach

mieszkalnych i gospodarczych. Na terenie województwa mazowieckiego tylko do piątku 18 lutego odnotowano ponad 270 zgłoszeń związanych z uszkodzonymi dachami. Ponad 53 169 odbiorców pozbawionych zostało prądu.

W wyniku niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, na terenach, w których rozpoznano zniszczenia, służby Wojewody zbierają informacje, w zakresie pomocy dla osób poszkodowanych.

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego jest

Wojewoda informuje o możliwości pomocy poszkodowanym.

w kontakcie z Powiatowymi Centrami Zarządzania Kryzysowego.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki uruchomił specjalny formularz dla samorządów, poprzez który mogą w szybki sposób zgłosić straty powstałe w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

Informacje o pomocy dla osób poszkodowanych - rozdaje zasiłków:

- zasiłek celowy do 6 tys. zł na tzw. Pomoc „doraźną” dla ro-

dzin lub osób poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej;

- zasiłek celowy do 200 tys. zł na remont albo odbudowę budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych, które zostały zniszczone lub uszkodzone w wyniku powodzi, podtopień, intensywnych opadów atmosferycznych, silnych wiatrów, wyładowań atmosferycznych lub osunięć ziemi;

- zasiłek celowy do 100 tys. zł na remont budynków gospodarczych, które zostały zniszczone lub uszkodzone w wyniku powodzi, podtopień, intensywnych opadów atmosferycznych, silnych wiatrów, wyładowań atmosferycznych lub osunięć ziemi.

Na obszarze całej Polski obowiązują ostrzeżenia Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przed silnym wiatrem. Dla całego kraju ogłoszony został też alert RCB.

Informacja Urzędu Wojewódzkiego

W MŁAWIE NAPRAWIAJĄ DROGI PO ZIMIE

Częste zamarzanie i rozmrażanie wody jest przyczyną destrukcji nawierzchni bitumicznych i powstawania wyrw w jezdniach. Po zimie sytuacja na jezdniach w Mławie jest trudna. Miasto jednak na bieżąco reaguje i wypełnia ubytki zimną masą. Urzędnicy wiedzą, że to działania doraźne, ale podnosi bezpieczeństwo uczestników ruchu, co jest dla nich priorytetem.

Mławskie drogi na bieżąco patrolują straż miejska

oraz pracownicy Mławskiego Przedsiębiorstwa Drogowo-Mostowego, którzy na zlecenie miasta wykonują prace remontowe.

Urząd Miasta Mława otrzymuje także zgłoszenia od mieszkańców, którzy dzwonią do ratuszowego wydziału inwestycji (23 654 64 33 wew. 503).

Zgłoszenie ubytku nie zawsze oznacza, że od razu zostanie on naprawiony. W pierwszej kolejności naprawiane są bowiem miejsca,

które zagrażają bezpieczeństwu użytkowników dróg. Na ulicach Mławy nieustannie pracują ekipy, które zajmują się uzupełnianiem ubytków.

Na stan pozimowej nawierzchni jezdni wpływa m.in. natężenie ruchu, w efekcie którego powstają pęknięcia asfaltu, przez które woda wnika w warstwę masy bitumicznej. Częste zamarzanie i rozmrażanie opadów powoduje rozszarpanie nawierzchni.

Zimowe naprawy są doraźne i tymczasowe, wykonywane

poprzez uzupełnienie ubytków tzw. masą na zimno. Po osuszeniu „dziura” jest oczyszczana z wykruszeń i uzupełniana specjalną masą bitumiczną.

Wiosną, gdy ruszy produkcja płynnego asfaltu, wyrwy będą uzupełniane laną na gorąco mieszkanką bitumiczną.

„Prosimy o ostrożną jazdę i cierpliwość. Zgłoszenia dotyczące ubytków w jezdniach przyjmujemy w Wydziale Inwestycji Urzędu Miasta Mława” - piszą pracownicy UMM.

MG/KSM

Fot. Materiały UMM

DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

Burmistrz Miasta Mława oraz Proboszcz Parafii Świętej Rodziny w Mławie zapraszają we wtorek 1 marca br. na miejskie obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Uroczystości ku czci żołnierzy podziemia antykomunistycznego rozpoczną się o godzinie 18:00 mszą świętą w kościele pw. Matki Bożej Fatimskiej (ul. Kopernika), po której władze miasta, zaproszeni goście, przedstawiciele instytucji i stowarzyszeń oraz mieszkańcy Mławy złożą wiązanki kwiatów oraz zapalą znicze pod pomnikiem

Fot. Materiały UMM

Żołnierzy Wyklętych. Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych to polskie święto państwowe obchodzone corocznie 1 marca,

poświęcone upamiętnieniu żołnierzy antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia.

Informacja UMM

REKLAMA

KUPIĘ ZBOŻE

KAŻDY RODZAJ, MOŻE BYĆ GORSZEJ JAKOŚCI

PŁATNOŚĆ PO ZAŁADUNKU

tel. 519 452 981

137220pb1-A - P

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.)

BURMISTRZ MIASTA MŁAWA

informuje, że w dniach od 22.02.2022 r. do 23.03.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.mlawa.pl umieszczono wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia. Wykaz zawiera nieruchomości oznaczone jako działki nr 13-41/2, 13-91/1.

21220tm1-a-M

WÓJT GMINY SZREŃSK

informuje, że w dniach od 22.02.2022 r. do 16.03.2022 r. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Szreńsku, plac Kanoniczny 10, oraz na stronie internetowej urzędu www.szrensk.com.pl został umieszczony wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Szreńsk, przeznaczonych do sprzedaży, położonych w miejscowościach Proszkowo, Bielawy i Szreńsk.

14220tm1-b-M

URZĘDNIICY DORECZAJĄ DECYZJE

Pracownicy Urzędu Miasta Mława są w trakcie doręczania decyzji podatkowych do właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta. Ze względu na sytuację pandemiczną proponują, aby wpłat związanych z podatkami i opłatami dokonywać przelewem.

Jak uzasadniają w ten sposób unikniemy kolejek i możliwości zarażenia wirusami, a co za tym idzie szybko i bezpiecznie uregulujemy nasze zobowiązania wobec miasta. Indywidualne numery kont bankowych znajdują się w pouczeniu do dostarczonej decyzji (zwykle umieszczone jest na odwrocie dokumentu).

Osobom, które nie posiadają kont bankowych, przypominają, że zgodnie z obowiązującymi przepisami przelewy bankowe do 1000 zł mogą w naszym imieniu wykonywać także osoby trzecie, niespokrewnione (np. sąsiedzi, opiekun).

Do kiedy uiszczamy podatki i inne opłaty w 2022 roku?

- do 10. dnia każdego miesiąca - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc poprzedni;

- do 15. dnia każdego miesiąca - podatki od nieruchomości i leśny od osób prawnych (w przypadku podatku od nieruchomości od osób prawnych za styczeń - do 31 stycznia);

- do 15 lutego - I rata podatku od środków transportowych;

- do 15 marca - I rata podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych (w przypadku, gdy kwota podatku nie przekracza 100 zł, podatek jest płatny jednorazowo w terminie do 15 marca roku podatkowego) oraz podatku rolnego od osób prawnych;

- do 31 marca - roczna opłata od posiadania psów (w przypadku powstania obowiązku jej zapłacenia po tej dacie, w terminie 14 dni od dnia powstania tego obowiązku);

Wpłaty związanych z podatkami i opłatami można dokonywać przelewem na konto

- do 16 maja - II rata podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych oraz podatku rolnego od osób prawnych;

- do 15 września - III rata podatku od nieruchomości,

rolnego, leśnego i łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych oraz podatku rolnego od osób prawnych, II rata podatku od środków transportowych;

- do 15 listopada - IV rata podatku od nieruchomości,

rolnego, leśnego i łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych oraz podatku rolnego od osób prawnych.

Aby uniknąć naliczania odsetek, pamiętajmy o terminach uiszczania opłat z tytułu dzierżawy oraz opłat

za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym, określonych w umowach zawartych z właścicielem danej działki.

Należności z tytułów: podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych i opłat za gospodarowanie odpadami UMM prosi, aby dokonywać je na indywidualne konta bankowe (podane w decyzjach podatkowych).

Opłat: od posiadania psów, za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, z tytułu dzierżawy i za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym, dokonujemy na konto Urzędu Miasta Mława: 70 1090 2604 0000 0001 3379 7826 (Urząd Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława; bank: Santander Bank Polska S.A., ul. Lelewela 1, 06-500 Mława). **KSM, BFN/UMM**

MŁAWIANKA NA TURNIEJU POLONIA IŁOWO CUP

W poprzednią niedzielę drużyna rocznika 2011 prowadzona przez Macieja Mostka wzięła udział w turnieju Polonia Iłowo Cup. Zespół rozegrał kilka wspaniałych meczów.

W minioną niedzielę, czyli 13 lutego 2022 drużyna rocznika 2011 prowadzona przez Macieja Mostka wzięła udział w turnieju Polonia Iłowo Cup. Nie zabrakło pięknych goli i składnych akcji.

W turnieju wzięły udział następujące drużyny: Żuri Olsztyn, Omulew Wielbark, Mały Jeziorak Iława, Polonia

Iłowo, Młode Lwy Mszanowo, Olimpia Olsztynek oraz Constract Lubawa.

Zespół Mławianki wystąpił w składzie: Chyliński, Graczyk, Sychowski, Wesołowski, Herwert, Jonczak, Masiak, Bednaszewski, Rybka, Osiecki, Domarecki, Owsińska.

Trener Maciej Mostek. Kierownik drużyny Jakub Mostek.

Informacja Klubu

PRZED NAMI 45 EDYCJA KONKURSU RECYTATORSKIEGO „WARSZAWSKA SYRENKA”

Miejski Dom Kultury w Mławie zaprasza przedszkolaki oraz uczniów szkół podstawowych do wzięcia udziału w Powiatowych Eliminacjach 45. Konkursu Recytatorskiego Warszawska Syrenka pod Patronatem Burmistrza Miasta Mława.

Obowiązuje podział na kategorie wiekowe:

- kategoria nr 1: przedszkolaki - grupy 6-latków oraz szkoły klasy 0-III

- kategoria nr 2: szkoły podstawowe klasy IV-VI

- kategoria nr 3: szkoły podstawowe klasy VII-VIII

Istnieje możliwość zgłaszania maksymalnie dwóch recytatorów z każdej kategorii wiekowej z danej szkoły:

- maksymalnie dwoje dzieci z grupy 6-latków/klas 0-III z danej placówki,

- maksymalnie dwoje uczniów z klas IV-VI z danej placówki,

- maksymalnie dwie osoby z klas VII-VIII z danej placówki.

Eliminacje Powiatowe 45. Konkursu Recytatorskiego „Warszawska Syrenka” pod Patronatem Burmistrza Miasta Mława odbędą się 22 marca 2022 r. o godz. 9.00 w sali kina MDK.

Zgłoszenia laureatów eliminacji szkolnych i gminnych można przysyłać na adres:

Miejski Dom Kultury, ul. Stary Rynek 13, 06-500 Mława lub na adres e-mail: h.wieczorek@mdkmlawa.com w nieprzekraczal-

nym terminie do 8 marca 2022 r.

Dodatkowe informacje - Hanna Matecka-Wieczorek, tel. 23 654 35 85

Regulamin, karta uczestnika, oświadczenie dla jury oraz klauzula informacyjna do pobrania na stronie www.mdkmlawa.com

Organizatorem konkursu jest Miejski Dom Kultury w Mławie we współpracy z Mazowieckim Instytutem Kultury w Warszawie.

WSPARCIE DLA SZKÓŁ W MŁAWIE

Szkołom podstawowym, których organem prowadzącym jest Miasto Mława, zostało przyznane wsparcie w łącznej kwocie 795 300 zł w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki Laboratoria Przyszłości.

W ramach Programu możliwy był zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży. Szkoły mogły zakupić m.in.: drukarki 3D z akcesoriami (w tym aplikacjami, slicerami etc.), mikrokontrolery z sensorami, wzmacniaczami, płytkami prototypowymi i innymi akcesoriami, sprzęt do nagrań dla nauki prezentacji swoich osiągnięć (kamery, mikrofony, oświetlenie etc.), stacje lutownicze (do mikrokontrolerów).

Wsparcie zostało przyznawane w zależności od wielkości szkoły w następującej wysokości:

— Szkoła Podstawowa nr 1 im. Hugona Kollataja w Mławie – 110 400,00 zł, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Mławie – 91 800,00 zł, Szkoła Podstawowa nr 3 im. dra Józefa Ostaszewskiego w Mławie – 98 700,00 zł, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Haliny Rudnickiej w Mławie – 133 500,00 zł, Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kornela Makuszyńskiego w Mławie – 147 900,00 zł, Szkoła Podstawowa nr 7 im. Zuzanny Morawskiej w Mławie – 213 000,00 zł.

Środki zostały przekazane już w 2021 roku w całości z góry – bez konieczności wniesienia wkładu własnego gminy.

O tej inicjatywie mówili we wtorek 15 lutego 2022 r. podczas konferencji prasowej

w Szkole Podstawowej nr 7 w Mławie Poseł na Sejm RP i członkini sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Anna Cicholska oraz Zastępca Burmistrza Miasta Mława Szymon Zejer.

– To będzie ogromne dobrodziejstwo dla uczniów oraz

ułatwienie dla nauczycieli. Przede wszystkim chcemy, żeby szkoły polskie były nowoczesne, żeby nasi uczniowie mogli być nauczani nowoczesnymi technikami – mówiła poseł Anna Cicholska.

Za wsparcie oraz życzliwość dla naszego miasta dziękował

jej podczas konferencji zastępca burmistrza Szymon Zejer.

– Program Laboratoria Przyszłości powoduje, że szkoły wchodzą na dużo wyższy poziom, jeśli chodzi o dostępność nowoczesnych form nauczania. Dzięki zakupionemu sprzętowi uczniowie na pewno rozszerzą swoje kompetencje i możliwości – podkreślał.

Wdzięczność za przyznane wsparcie wyrazili gospodarz konferencji – Dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych nr 3 w Mławie Mariusz Lempek oraz obecni na niej przedstawiciele samorządów gminnych oraz szkół powiatu mławskiego, które również otrzymały wsparcie z programu Laboratoria Przyszłości.

Misją Ministerstwa Edukacji i Nauki jest stworzenie nowo-

czesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań.

Celem inicjatywy Laboratoria Przyszłości jest wsparcie wszystkich szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

W ramach Laboratoriów Przyszłości organy prowadzące szkoły otrzymały od państwa wsparcie finansowe warte ponad miliard złotych, dzięki któremu miliony polskich uczniów będą uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności.

KN, MS

REKLAMA

1 miliard złotych dla szkół – Laboratoria Przyszłości

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jako członek sejmowej KENiM Poseł Anna Cicholska uczestniczyła w spotkaniach i pracach związanych z programem. Naszą wspólną misją jest stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Przeznaczono niebagatelną kwotę 1 mld złotych dla organów prowadzących na zakup m.in. drukarek 3D czy mikrokontrolerów z sensorami. Jest to pomoc dla szkół podstawowych, ważna szczególnie dla małych i średnich ośrodków. Taką placówką jest ostatnio wizytowana Szkoła Podstawowa w Szulmierzu, która z programu ma przyznane 30 tys. zł. W ten sposób chcemy zapewnić wyższy standard i lepszy dostęp do nowocze-

snych technik nauczania w małych szkołach oraz wyrównywać szanse dzieci i młodzieży z terenów wiejskich w procesie edukacji. Warto wspomnieć, że atrakcyjność nowatorskich form i metody nauczania mają również na celu wzbudzić w uczniach zainteresowanie, chęć pogłębiania wiedzy, szczególnie w przypadku przedmiotów ścisłych: fizyki, chemii, matematyki czy astronomii, mówiąc delikatnie, nie lubianych i trudnych. Jako wieloletni nauczyciel chemii i fizyki Poseł Anna Cicholska wie, jak trudno przekonać uczniów przedmiotów ścisłych. 1 mld złotych to niebagatelna kwota, potężny zastrzyk gotówki dla placówek oświatowych. Województwo mazowieckie dostało 141 mln zł. W Mławie rekordową pulę otrzymała Szkoła Podstawowa nr 7 im. Zuzanny Morawskiej – 213 tys. zł. SP nr 1 przyznano 110 400 zł, a SP nr 6 z oddziałami integracyjnymi prawie 150 tys. zł. Warto dodać, że wsparcie otrzymały wszystkie szkoły

miejskie i powiatowe. Dla szkół powiatu mławskiego, dla gminnych organów prowadzących to niebagatelne kwoty na cele oświatowe. Małe szkoły mają do dyspozycji od 30 000 zł, a posiadające większą liczbę uczniów odpowiednio wyższą pulę środków do wykorzystania. Szkoła Podstawowa we Winiemiu ma zagwarantowane 73 500 zł, SP im. Marszałka J. Piłsudskiego w Dzierzgowie 60 tys. zł, podobnie Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Morawach, gm. Stupsk. Kwoty są uzależnione od liczby uczniów. To prawdziwa szansa dla polskiej edukacji. Teraz wszystko zależy od organów prowadzących, dyrektorów szkół i nauczycieli, na ile skorzystają ze środków, dokonają trafnych zakupów i zaangażują się w uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej. Uczniowie na pewno to docenią.

Biuro poselskie Poławy
Anny Ewy Cicholskiej

BURMISTRZ MIASTA MŁAWA

informuje, że została podjęta Uchwała Nr XXXVI/485/2022 Rady Miasta Mława z dnia 2 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego programu rewitalizacji miasta Mława na lata 2016-2025, przyjętego Uchwałą nr XXV/308/2016 Rady Miasta z dnia 29 grudnia 2016 r. zmienionego Uchwałą nr XXXII/381/2017 Rady Miasta Mława z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany Gminnego programu rewitalizacji miasta Mława na lata 2016-2025.

Informacje dotyczące prac nad zmianami w programie rewitalizacji, w tym informacje o prowadzonych konsultacjach społecznych, będą udostępniane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.mlawa.pl oraz na stronie internetowej Miasta Mława, na podstronie poświęconej rewitalizacji: <http://www.mlawa.pl/gminny-program-rewitalizacji-miasta-mlawa-na-lata-2016-2025>.

Zapytania i uwagi dotyczące zmian w Gminnym programie rewitalizacji miasta Mława na lata 2016-2025 można kierować do inspektora ds. rozwoju, rewitalizacji i współpracy ze spółkami miejskimi korespondencyjnie na adres Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, 06-500 Mława, oraz drogą elektroniczną na adres e-mail: rewitalizacja@mlawa.pl.

1722olm1-a-M

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.)

Burmistrz Miasta Mława

informuje, że w dniach **od 22.02.2022 r. do 23.03.2022 r.** na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.mlawa.pl umieszczono wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Wykazy obejmują niżej wymienione nieruchomości:

- nr 4672/1 o powierzchni 0,0103 ha, położona w Mławie, przy ul. ks. Jana Twardowskiego,
- nr 4984 o powierzchni 0,0026 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4985 o powierzchni 0,0025 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4986 o powierzchni 0,0025 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4987 o powierzchni 0,0024 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4988 o powierzchni 0,0027 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4989 o powierzchni 0,0022 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4990 o powierzchni 0,0022 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4992 o powierzchni 0,0022 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4993 o powierzchni 0,0022 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4994 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4995 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4996 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4997 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4998 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 4999 o powierzchni 0,0022 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5001 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5002 o powierzchni 0,0021 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5003 o powierzchni 0,0024 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5004 o powierzchni 0,0035 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5005 o powierzchni 0,0037 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5006 o powierzchni 0,0042 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego,
- nr 5007 o powierzchni 0,0035 ha, położona w Mławie, przy ul. W. Broniewskiego.

1922olm1-a-M

Ogłoszenie Burmistrza Miasta Mława o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Mława uchwały nr XXXV/472/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „**S7 Nowowiejska**” położonego we wschodniej części m. Mławy, w rejonie drogi ekspresowej S7, ul. Nowowiejskiej, drogi krajowej nr 7 oraz granicy m. Mławy.

Jednocześnie na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu powyższego planu miejscowego.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko na piśmie. Wnioski należy składać z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczenia nieruchomości, której wniosek dotyczy do Burmistrza Miasta Mława w nieprzekraczalnym terminie do dnia **18.03.2022 r.**

Pisma należy kierować na adres: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 lub w postaci elektronicznej, opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym przy pomocy ważnego, kwalifikowanego certyfikatu, na adres mailowy: info@mlawa.pl bądź też opatrzonej podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej.

Wnioski złożone po upływie wyżej podanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Informacja nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mlawa.pl>, w zakładce „Nieruchomości i planowanie przestrzenne”, oraz w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, pokój nr 13.

1822olm1-a-M

przetarg

Wyciąg z ogłoszenia o pierwszym przetargu pisemnym ograniczonym

Burmistrz Miasta Mława

**ogłasza pierwszy przetarg pisemny ograniczony
na sprzedaż nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów
m. Mławy jako działka nr 853/7 o pow. 0,0669 ha,
położonej w Mławie, w rejonie ul. Polnej i drogi krajowej nr 7.**

Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą nr PL1M/00050299/9. Nieruchomość nie ma dostępu do drogi publicznej. Nieruchomość jest położona na terenie objętym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu „Polna” w Mławie; teren oznaczony symbolem 8.U – usługi. Wybór formy przetargu ograniczonego uzasadniony jest tym, iż nieruchomość nie może być zagospodarowana jako odrębna nieruchomość, natomiast może poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległych.

Nieruchomość zostanie sprzedana w drodze przetargu ograniczonego na poprawienie warunków zagospodarowania (powiększenie) nieruchomości przyległych.

W przetargu mogą uczestniczyć wyłącznie właściciele przyległych nieruchomości. W przypadku jeśli przyległa nieruchomość stanowi współwłasność kilku osób, w przetargu muszą uczestniczyć wszyscy współwłaściciele łącznie.

Ewentualna przebudowa kolidujących urządzeń uzbrojenia technicznego terenu oraz wyznaczenie punktów granicznych nastąpi na koszt nabywcy.

Cena wywoławcza: **49 000,00 zł (słownie złotych: czterdzieści dziewięć tysięcy 00/100).**

Wadium: **4 900,00 zł (słownie złotych: cztery tysiące dziewięćset 00/100).**

Sprzedaż nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem VAT wg stawki 23%. Podatek VAT należy dodać do ceny wywoławczej oraz ceny sprzedaży nieruchomości.

Pisemne zgłoszenia uczestnictwa przetargu oraz oferty należy składać w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminie do dnia **25 marca 2022 r.** w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny ograniczony na sprzedaż nieruchomości nr 853/7 – rejon ul. Polnej i drogi krajowej nr 7”.

Część jawna przetargu odbędzie się w dniu 31 marca 2022 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, dawna sala ślubów. Część jawna przetargu odbędzie się w obecności oferentów.

Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej: www.mlawa.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 14, tel. 23 654 32 53 wew. 401, e-mail: ewa.wozniak@mlawa.pl.

2022olm1-a-M

Z DZIEJÓW MŁAWSKIEJ TEMIDY

Zaczynamy dzisiaj nowy cykl pod hasłem „Z kart historii”. Losy sądownictwa na naszych terenach opisuje w nim na łamach Nowego Kuriera Mławskiego członek honorowy Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej Andrzej Grochowski.

Już we wczesnym średniowieczu na terytorium Polski wykształciło się stanowe sądownictwo, odrębne dla szlachty, duchowieństwa, mieszczan i chłopów. Sprawy włościańskie sądził sołtys i ława sądowa wiejska, mieszczan ława miejska i rada miejska, szlachtę sądy ziemskie, grodzkie i podkomorskie, zależnie od rodzaju i wagi sprawy. Duchowieństwo podlegało sądownictwu kościelnemu. Wszelkie czynności związane z działalnością sądów wpisywano do ksiąg sądowych grodzkich, ziemskich i podkomorskich.

Mogą posiadać więzienia i wznosić pręgierze

Mława od uzyskania praw miejskich w 1429 roku posiadała sądownictwo według prawa chełmińskiego zapisane w dokumencie lokacyjnym, który stanowił: „Procz tego uwalniamy mieszkańców wymienionego już miasta naszego od wszelkich wyroków sądów naszych wojewódzkich i kasztelańskich, żeby nie byli przez nie sądzeni ani pozwywani czy przed sądem stawiani. Żadna kara nie może być na nich nałożona jak tylko przez wójta zasądzoną zgodnie z prawem teutońskim, czyli chełmińskim. Poza tym nadajemy tym wspomnianym mieszczanom naszym prawo odbywania sądów w granicach ich miasta, tak w sprawach wielkich jak i małych, karnych i cywilnych; mogą posiadać więzienia, wznosić pręgierze, karać za występki i zbrodnie, mogą wydać i wykonywać wyroki śmierci, karać obcięciem członków i innymi karami cielesnymi.”

Sądy sprawowano wówczas w ratuszu. W pobliżu znajdował się pręgierz, przy którym wykonywano zasądzone wyroki.

Ponadto należy stwierdzić, iż ze względu na mentalność mieszkańców Mazowsza, w tym także skłonność do pieństwa, sądy nie narzekały na brak zajęcia. Brak dokumentów z tamtego czasu nie pozwala wprowadzić na pełne rozpoznanie rodzajów spraw, którymi sądy się zajmowały, ale na ogół były to jednak procesy o zwrot długów pieniężnych, kradzież bydła,

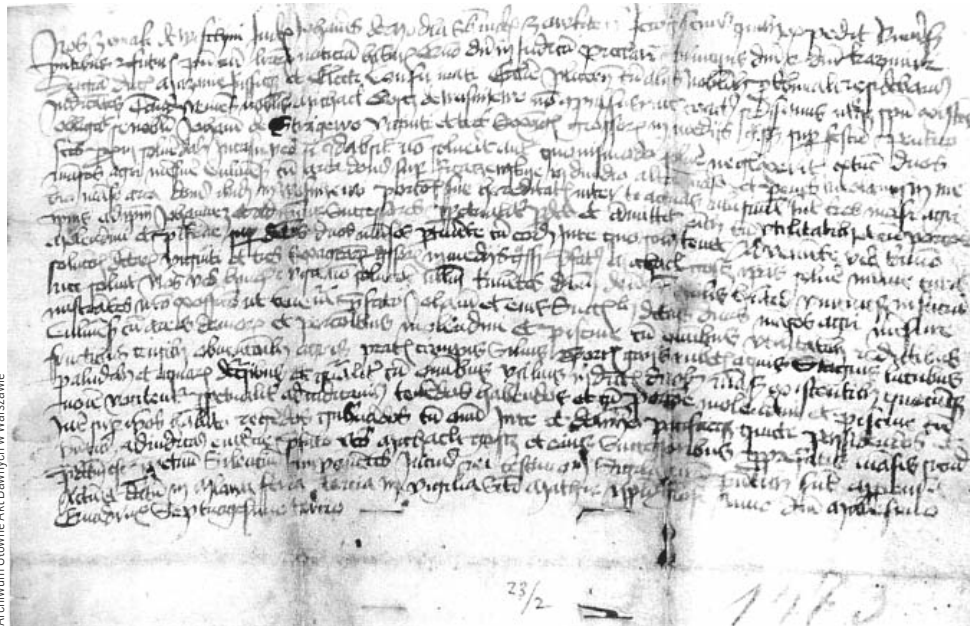
działy majątkowe, pomówienia, pobicia oraz co jest może zaskakujące, to dominacja obdukcji.

Najdawniejsze dokumenty pochodzą z XV wieku

Najdawniejsze dokumenty sądowe mławskie pochodzą z XV i XVI wieku. Są to przechowywane w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie dokumenty Sądu Ziemskiego Zawkrzeńskiego. Ogółem jest to 19 pergaminów z lat 1425-1568 dotyczących działów majątkowych, rozgraniczenia dóbr ziemskich, zabezpieczenia i spłaty długów oraz zastawów. Najstarszy został sporządzony w Sreńsku 26 lutego 1425 roku - potwierdzał ugodę między 2 dziedziczkami dóbr Bogurzyn i Glużek a Mikołajem dziedzicem Rumoki o rozgraniczenie dóbr.

W dawnych opracowaniach monograficznych Mławy sprzed 1939 roku, znajdują się także wzmianki dotyczące zagadnień sądownictwa.

Prace te powstawały jeszcze przed zniszczeniem ksiąg sądowych zawkrzeńskich podczas II wojny światowej, i dlatego zawierają cytaty z akt spraw. I tak w pracy J.L. Ostaszewskiego znajdują się fragmenty z ksiąg grodzkich mławskich. Między innymi w 1687 roku rajcy miejscy wydali wyrok dotyczący przestępstw kradzieży popełnionych przez Bartłomieja Olbrata: „Więc zważywszy niepocziwe życie kilkoletniej kradzieży kościołów Boskich, Lupiestwa Pobożnych ludzi na Bożą chwałę groszów zgromadzonych nocnymi sposobami wylupowanie y ludzkich nieznośnych krzywd przy instygowaniu własnego dziedzicznego Pana na swego poddanego Bartłomieja Olbrata sąd niniejszy wójtowski Mławski zważył wszystkie okoliczności tak decyduje. Lubo na większą zasłużył karę ten pomieniony Bartłomiej Olbrat a to za wykradzenie kościołów ośmiu, ludziom inszym różnej kondycji, tak wiele gór, komór izdeb, stodół i inszych różnymi sposobami wymyślnymi kradzieżą zrabowanie zrujnowanie łżejszą karą decyduje być mu straconym. Ma naprzód za kościołów Bożych krzywdę

Dokument Sądu Ziemskiego Zawkrzeńskiego potwierdza warunki spłaty długu ułożonego między Mikołajem, Goszcz z Waśniewa a Janem ze Strzegowa, 23.02.1473 r.

i dobywanie się i dotykanie się słupków, w których na chwałę Bożą grosz zgromadzony był, podjąć karę pod szubienicą ręki prawej ucięcie na ukazanie się wszystkim żyjącym przybić onę do szubienicy, za insze zaś ludzkie kradzieże ma być obwieszon. Per laboriesum Andrean Wodka”.

Przyleciała z Mławy do Szydłowa na gęsim jaju

Bardziej znane i opisane we współczesnych publikacjach jest oskarżenie o „zaburzenie spokoju miasta” Mławy przez kilka kobiet i młodych dziewcząt. Proces przed sądem wytoczono wobec Marianny Kukuliny i Zofii Rzeszotarskiej. Mariannie Kukulinie za to, że „przyleciała z Mławy do Szydłowa na gęsim jaju i cielecej wątróbce i tam pani Cześnikowej na zdrowiu uczyniła po to aby wygasła linia dziedziców na Szydłowie”.

Natomiast Zofii Rzeszotarskiej, córce kowala z Mławy, ponieważ gdy „przewracała jęczmień na polu, rzuciła ziarnem na owce, bydło i konia, na jegomość cześnik jechał, a uczyniła to dlatego, aby owce i bydło padło, a jegomości konie się nie wiodły”.

Miały więc owe kobiety przez czary, jedna wywołać u cześnikowej chorobę braku potomstwa oraz druga pomór w inwentarzu żywym dziedziców w Szydłowie.

Okładka książki J. Sprenglera i H. Kramera o zwalczaniu czarów

Sąd pod przewodnictwem burmistrza wydał wyrok skazujący na śmierć przez spalenie na stosie. Nadmienić wypada, iż w końcu XVII wieku

oskarżenia kobiet o czary nie były niczym nadzwyczajnym. Należy bowiem pamiętać o powołaniu w roku 1233 inkwizycji, a w 1320 papież Jan XXII

NIE ISTNIEJE TAKA CHOROBA CIELESNA, KTÓREJ NIE MOGŁA BY ZESŁAĆ CZAROWNICA.

usankcjonował uśmiercanie wszystkich dopuszczających się herezji. Ponadto, w 1486 roku dwóch świątobliwych ojców dominikanów – Jakub Sprenger i Heinrich Kramer, opublikowali dzieło pt. „Młot na czarownice”, które uregulowało postępowanie i procedury w sprawach o czary.

W rozdziale XI zatytułowanym „O sprowadzaniu przez czarownice różnych chorób” autorzy tego dzieła piszą: „Nie istnieje taka choroba cielesna, której nie mogła by zesłać czarownica”.

Natomiast o sposobach, dzięki którym szkodzą zwierzętom może rozdział XIV: „Wiemy, że czarownice za Bożym przyzwoleniem, szkodzą ludziom. Zatem zwierzętom, które są własnością ludzi także mogą szkodzić”.

Stosowanie norm prawa zwyczajowego odnajdujemy w uzasadnieniu wyroku za zabicie Żyda w Mławie, gdzie napisano: „Ślawetni rajcy i Burmistrz, mając na uwadze prawo pisane ząb za ząb, ażeby winowajca nie gubił duszy swojej na wieczne potępienie, nie mogą mu na tym świecie dłuższego pozwolić życia i na rynku przed ratuszem mieczem katowskim ukaranym mieć chęć”.

c.d.n.

Andrzej Grochowski, członek honorowy Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej

BISKUP, KTÓRY PISZE KRYMINAŁY

Na rynku pojawił się kolejny kryminał w formie audiobooka biskupa sandomierskiego Krzysztofa Nitkiewicza pt.: „Nie jesteśmy tacy straszni”. Spotkanie z biskupem zostało zorganizowane on-line.

Rozmowę z biskupem poprowadził dominikanin, ojciec Stanisław Tasiemski z Katolickiej Agencji Informacyjnej.

— W przestrzeni publicznej mamy do czynienia z różnymi karykaturami. Biskupa traktuje się jakby był oderwany od świata, jakby nie miał doświadczeń rodzinnych, swoich przyjaciół – wprowadził w spotkanie ojciec dominikanin podkreślając, że bp Krzysztof Nitkiewicz nie boi się pokazywać, że jest z człowiekiem z krwi i kości.

Biskup Krzysztof Nitkiewicz wspominał, że swoje pisanie zaczął od esejów, które były refleksjami z podróży. Później przyszedł czas na podręczniki dotyczące prawa kanonicznego. Przełomowym okazał się moment, kiedy został sandomierskim ordynariuszem.

— Papież Franciszek wysłał mnie na Ziemię Sandomierską, pełną świętych, zabytków, bardzo ciekawych miejsc i ludzi – dzielił się podczas spotkania biskup. — Pomyślałem sobie, że muszę ją poznać, bo jestem białostoczaninem i do tej pory znałem ją tylko z wycieczek szkolnych.

Przy okazji wizytacji parafialnych zaczął więc spotykać się z różnymi ludźmi. Pozna-

wał związane z tą ziemią historie, legendy i opowieści. Okazuje się, że inspiracją do jego pisania stały się również spotkania w strukturach Konferencji Episkopatu Polski.

— KEP to nie jest monolog kogoś z prezydium – podkreślał. — Jest wiele spotkań, wymiany opinii, doświadczeń. Czuję potrzebę, aby się tym podzielić zachowując pewną anonimowość.

Choć bohaterowie jego kryminałów nie mają odwiedzenia w rzeczywistości, to „ziarno prawdy” można w nich znaleźć. Ponoć jeden z księży, który rozpoznał siebie w postaci księdza Pączka, sekretarza biskupa, dla tych, którzy sięgają po audiobooka sugeruje w żartach, aby odnoszący się do niego rozdział opuścić. W osobie tytułowego biskupa Włóczyńskiego też można znaleźć trochę z autora.

Zachodzi pytanie, na ile klimat Sandomierza, gdzie rozgrywa się akcja filmu „Ojciec Mateusz” ma wpływ na pisanie kryminałów przez biskupa?

— Niewątpliwie Sandomierz żyje „Ojcem Mateuszem”, ale ja z tą postacią spotkałem się we Włoszech jako z „Don Matteo” – dzielił się podczas spotkania on-line biskup. — Osobiście bardziej podoba mi się wersja włoska,

Zdjęcie z konferencji prezentującej audiobooka

ale to nie miało wpływu na moje opowiadania. Bardziej punkt odniesienia stanowił „Don Camillo” Giuseppe Guareschiego. Istotna była również postać ojca Browna z opowiadań Gilberta Chestertona.

Ponoć w niektórych domach biskupich kryminał biskupa to wręcz lektura obowiązkowa. Ksiądz sekretarz czyta,

a biskup i siostry słuchają.

Autor opowiadań podkreślał, że ważne dla niego było ukazanie człowieczeństwa biskupa Włóczyńskiego. Może to zmieniać podejście do krzywdzących stereotypów.

— Przede wszystkim jednak sami swoją postawą musimy zmieniać te stereotypy – podkreślał. — Ja mam duży dystans do siebie i myślę, że

wszyscy powinniśmy nabrać takiego dystansu. Bo wtedy widzimy, jacy jesteśmy.

Biskup zapowiedział, że w miarę możliwości włączy kryminalno-sensacyjne z książek będą się rozwijały w przyszłości.

Jak zapewniają wydawcy, audiobook „Nie jesteśmy tacy straszni – Biskup Włóczyński i jego drużyna” – to

prawie 400 minut doskonałej zabawy w rozwiązywanie kryminalnych zagadek nękających Rzymkowicz oraz jego mieszkańców. Na audiobooka składa się dziewiętnaście opowiadań, które przeczytał aktor Aleksander Mikołajczak. Do nagrania dołączono również książeczkę z nowym opowiadaniem o biskupie Włóczyńskim.

Wcześniej biskup Nitkiewicz napisał: „Klucz do serca biskupa” oraz „Migotanie komór”.

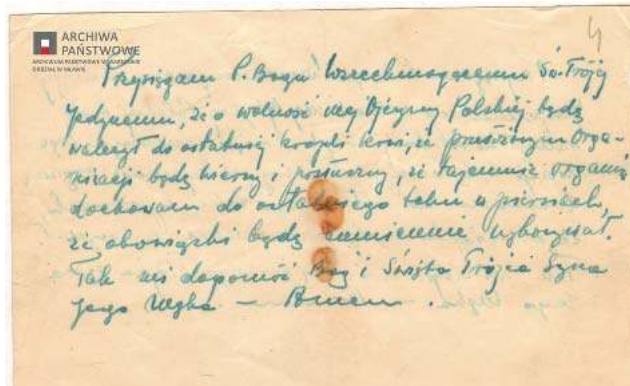
Bp Krzysztof Nitkiewicz pochodzi z Białegostoku. Tam też w latach 1979-1985 studiował w Wyższym Seminarium Duchownym z przerwą na odbycie służby wojskowej w jednostce w Bartoszycach. Po święceniach wyjechał na studia specjalistyczne z prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Był katechetą w jednym z liceów w Białymstoku oraz wykładowcą prawa kanonicznego w seminarium. W 2009 roku został rektorem ormiańskiego kościoła ormiańskiego kościoła św. Błażeja w Rzymie. Był postulatorem w procesie beatyfikacyjnym księdza Michała Sopoćki. W 2009 roku papież Benedykt XVI mianował go biskupem diecezjalnym diecezji sandomierskiej.

80. ROCZNICA POWSTANIA ARMII KRAJOWEJ

Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Mławie przypomniało, że 14 lutego obchodziliśmy 80. rocznicę powstania Armii Krajowej. Opublikowało też dwa dokumenty ze swoich zbiorów – tekst przysięgi Związku Walki Zbrojnej oraz tekst (nowej) przysięgi Armii Krajowej.

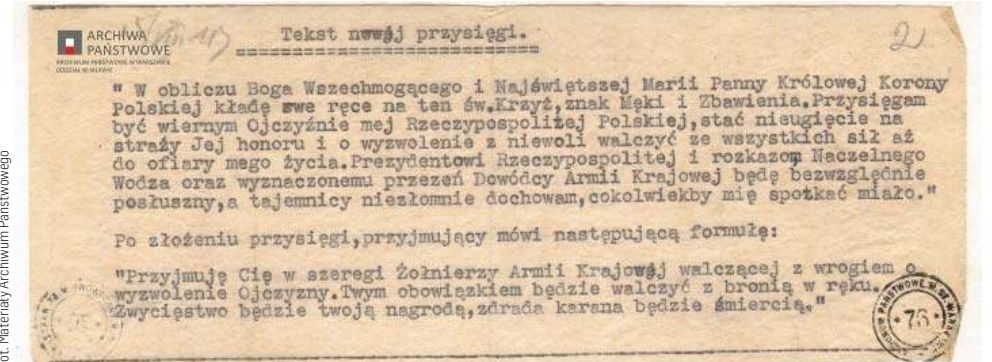
Na stronie Facebook Archiwum czytamy: „14 lutego 1942 roku do Komendanta Głównego Związku Walki Zbrojnej w Kraju, gen. Stefana Roweckiego „Grota” dotarła depesza, w której Naczelny Wódz Sił Zbrojnych, gen. Władysław Sikorski, rozkazywał:

„Dnia 14 lutego 1942 r. Kalina

W ślad za moim rozkazem l.2926 z dnia 3 IX 1941 r. 1. Znoszę dla użytku zewnętrznego nazwę ZWZ – wszyscy żołnierze w czynnej służbie wojskowej w Kraju stanowią „Armię Krajową” podległą Panu

Generałowi, jako jej dowódcy 2. Stanowisko Pana Generała nosi nazwę Dowódcy Armii Krajowej Naczelny Wódz Sikorski Generał broni”

Powstanie Armii Krajowej było jednym z etapów scalenia Polskiego Podziemia. Przemianowanie Związku Walki Z na Armię Krajową miało także wymiar symboliczny.

Wyraźnie ukazywało, że istnieją trzy części Polskich

Sił Zbrojnych: Armia Polska na Zachodzie, Armia Polska w ZSRS i Armia Krajowa, z których ta ostatnia prowadziła najintensywniej ówczesnie walkę zbrojną.

Na skanach, przechowywane w zasobach tut. Oddziału,

tekst przysięgi Związku Walki Zbrojnej, sygn. 5, karta 4 oraz tekst (nowej) przysięgi Armii Krajowej, sygn. 2, karta 2. Zespół nr 787 Komenda Obwodu Mławskiego Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej (poniżej).”

ZAKONNICA NA TIKTOKU

SIOSTRA PAULA
UWAŻA, ŻE
MŁODZI LUDZIE SĄ
POZYTYWNI, LECZ
BARDZO POGUBIENI.
ZNALAZŁA
SPOSÓB, ŻEBY
WIRTUALNIE SZUKAĆ
POROZUMIENIA
Z NIMI. NA TIKTOKU
ZAŁOŻYŁA PROFIL
„KATARZYNKI52
- PRZYSTAŃ
KATARZYNEK”.
CHCE W PRZEKAZIE,
KTÓRY NAGRYWA,
PRZYPOMINAĆ
O BOGU. ROBI
TO WSZYSTKO
W OTOCZCE
HUMORU. ZDARZA
SIĘ, ŻE DO
WYBRANYCH PRZEZ
SIEBIE PODKŁADÓW
TAŃCZY I ŚPIEWA.

Chcę pokazać internautom, że ani Pan Bóg, ani siostry zakonne nie powinny im się kojarzyć tylko z powagą czy strachem — tłumaczy. Bo, jak zaznacza, jest świadoma, że powszechny wizerunek zakonniczy różni się od tego, kim siostry są w rzeczywistości.

Powołanie

Siostra Paula Formela pochodzi z Kwidzyna, obecnie jest zakrystianką parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olsztynie. Swoje powołanie do służenia Bogu poczuła około 14 roku życia. Choć tak naprawdę miał być to żart, to jednak chęć służenia Bogu okazała się silniejsza. Wychowana była w rodzinie katolickiej. Miała trzech starszych braci.

— Niezbyt przykładałam się do nauki — przyznaje siostra Paula. — Ponieważ bracia mieli tę samą na-

uczycielkę od polskiego, postanowiłam znaleźć ich stare wypracowania i po prostu spisać je — opowiada. — W jednym z zeszytów znalazłam ulotkę jednego ze zgromadzeń. Napiisałam tam, że interesuje mnie życie zakonne. Miał to być żart... Kiedy pisałam, miałam z tego niezły ubaw. Kiedy jednak przyszła odpowiedź, zaczęłam o tym myśleć. I tak już w wieku 15 lat na poważnie rozważałam możliwość wstąpienia do zakonu. Skończyłam jednak szkołę zawodową o kierunku kucharz i zaczęłam myśleć nawet o technikum gastronomicznym. Oczywiście miałam też chłopaka, do którego żywiłam uczucie. Jednak stwierdziłam, że muszę wybrać między Panem Bogiem a człowiekiem. Decyzja mogła być tylko jedna. Podczas młodzieżowej pielgrzymki parafialnej do Braniewa, na schodach kaplicy powiedziałam, że ja tu do tego zgromadzenia wstąpię. Nikt nie wierzył, nie widział mnie w zgromadzeniu, bo ze mnie zawsze był taki wulkan energii. Dlatego zaczęłam zastanawiać się, dlaczego nie mogłabym zostać zakonnicą... Zaczęłam szukać zgromadzenia dla siebie. Odwiedziłam kilka różnych zgromadzeń, jednak to siostry katarzynki ujęły mnie swoją radością i otwartością. Postanowiłam stać się jedną z nich...

Nie jestem „sztywniarką”

I tak w 1991 roku wstąpiłam w szeregi zgromadzenia. Rodzice początkowo nie zgadzali się z decyzją córki. Jednak z biegiem czasu zobaczyli, że to naprawdę jej powołanie, że jest w zgromadzeniu szczęśliwa.

— W zakonie wiele rzeczy mnie dziwiło, a nawet na początku przerażało. Wiele musiałam w sobie zmienić, ale czułam wewnętrzny spokój i całą sobą czułam, że to jest moje miejsce — opowiada z pasją. — Nie opuszczało mnie to poczucie, mimo kryzysów i lęku czy sobie poradzę. To było rok po złożeniu ślubów. Energia mnie roznosiła, rozważałam, czy to moja droga. Z czasem nieważne stawały się potknięcia, lęki... Ważne było, że kocham Boga i to On mnie powołał. Szczęściem było dla Niego żyć i czynić

Siostra Paula Formela:

Uważam, że osoby u których dominuje optymistyczne podejście do życia, widzą w świecie nowe szanse dla siebie, potencjalne źródła radości, dobro. Zauważają oczywiście zagrożenia oraz to, co trudne i złe, jednak nie koncentrują się na nich. Nie wyszukują nowych przeciwności. Te zaś, które dostrzegają, wykorzystują jako siłę napędową do działania. Osoby takie mają w sobie głębokie przekonanie, że są w stanie przezwyciężać trudności. We wszystkim, co ich spotyka, dostrzegają dobrą stronę oraz szansę na rozwój.

spędzamy klęcząc i modląc się. Zawsze towarzyszył mi dobry humor i żarty. Siostry są różne, tak jak każdy człowiek ma inny charakter. Moimi zaletami jest to, że jestem kontaktowa i otwarta.

Joanna Karzyńska

to co Jemu się podoba. Nic nie był w stanie zgasić tego szczęścia i entuzjazmu. Czuję się ogromnie dłużna Bogu za wszystko co mi dał i daje. Nigdy nie żałowałam swojej decyzji.

Ważny jest dystans do siebie

Wiele osób postrzega siostry zakonne jako osoby zamknięte, poważne i takie, które całe dni poświęcają tylko modlitwie. Dystans wobec siostr zakonnych może wynikać z nieznamomości realiów w jakich funkcjonują różne zgromadzenia, ponieważ przestrzegają różnych reguł. Niektóre są bardzo rygorystyczne. Jednak siostry katarzynki żyją blisko ludzi. Siostra Paula stara się przełamywać istniejące stereotypy. Jest otwarta na ludzi, uwielbia spotkania z młodzieżą, z ludźmi, rozmowy, kontakt z innym człowiekiem.

— Staram się żyć swobodnie i zachowywać dystans do samej siebie — tłumaczy. — Wciąż spotykam się z opiniami, że siostry zakonne to „sztywniary”, że całe dni

WSPOMINAMY RYSZARDA JUSZKIEWICZA

15 lutego 2022 roku minęły trzy lata od śmierci Ryszarda Juskiewicza – historyka Mazowsza Północnego, prawnika, niestrudzonego działacza społecznego, doradcy „Solidarności”, parlamentarzysty – senatora I i II kadencji Senatu RP i honorowego obywatela Mławy.

Z całą odpowiedzialnością trzeba powiedzieć oraz dobitnie podkreślić, że był jednym z wybitnych w Polsce historyków, zajmujących się dziejami regionalnymi. Nie jest to opinia autora tekstu, tylko profesora Pawła Wieczorkiewicza, jednego ze znakomitych badaczy historii Rosji i Związku Sowieckiego, historii Polski i Europy XX wieku. Warto podkreślić, że Ryszard Juskiewicz całe swoje dorosłe życie poświęcił rodzinnemu miastu – Mławie i ziemi mławskiej oraz tej części Mazowsza, w której przyszedł na świat.

Urodził się, jak wskazuje zapis w akcie metrykalnym, 1 stycznia 1928 roku w Janowie nad Orzycem, w ówczesnym powiecie przasnyskim. Matka Władysława z domu Czaplicka, pochodziła z drobnej szlachty poborzańskiej a ojciec Władysław – wywodził się w Wileńszczyźnie. Małżeństwo Juskiewiczów zamieszkało w pobliskiej wsi Zembrzus Mokry. Niewielkie gospodarstwo rolne zakupili z pieniędzy zarobionych w podczas 2 letniego pobytu we Francji, gdzie Władysław Juskiewicz pracował w kopalni węgla.

Mławskie Mazowsze w latach 1939 – 1945

Do wybuchu II wojny światowej młody Ryszard uczył się w szkole czteroklasowej, znajdującej się Szemplinie Czarnym. W 1941 roku rodzice zostali wysiedleni przez Niemców i przenieśli się do Mławy. Po wojnie, w 1949 roku ukończył edukację na poziomie szkole średniej i uzyskał maturę w Państwowym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie.

Następnie rozpoczął studia na Wydziale Prawa na Uniwersytecie Warszawskim. Studia prawnicze I stopnia ukończył w 1952, natomiast II stopnia w 1959 roku. Równolegle studiował zaocznie historię na tym samym uniwersytecie, uzyskując w 1959 roku stopień magistra. Za rozprawę „Mławskie Mazowsze w latach 1939 – 1945”, napisaną pod kierunkiem prof. Stanisława Herbsta, uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii.

Prof. Ryszard Juskiewicz całe swoje dorosłe życie poświęcił rodzinnemu miastu – Mławie i ziemi mławskiej

Kończąc ten króciutki życiorys powinniśmy zadać sobie pytanie - jakim człowiekiem był na co dzień, współpracując z różnymi ludźmi w działalności społecznej, z którymi realizował wiele projektów. O wypowiedź poprosiłem Henryka Antczaka - obecnego prezesa TPZM, burmistrza Mławy w latach 1994 – 2002 oraz Jerzego Kwietnia - długoletniego przyjaciela Ryszarda. Wspomnienia rozpocznę od siebie; wykorzystując przywilej autora artykułu.

Gdyby nie Ryszard nie zostałbym doktorem

Ryszarda Juskiewicza znałem od lat osiemdziesiątych. Od początku wydawał mi się człowiekiem ważnym; na jego osobę zwracali uwagę prawie wszyscy, z którymi się spotykał. W późniejszym okresie naszej znajomości, zauważyłem, że był bardzo miły i przystępny w rozmowie na różne tematy, głównie historyczne. Miał stanowcze i wyrobione poglądy i nie ulegał aktualnym nastrojom, żeby je zmieniać.

Czasami narzucał swoje zdanie i decyzję. Przytoczę tu jeden przykład. Kiedy reaktywował Stację Naukową im. Stanisława Herbsta w Mławie, wpadł na pomysł, żeby w ramach jej działania zorganizować seminarium doktoranckie z historii i prawa. To był dobry pomysł. Realizować mieli go pro-

fesorowie z Uniwersytetu Warszawskiego. Pewnego dnia przyszedł do muzeum, w którym pracowałem od 1981 roku i autorytatywnie stwierdził, że muszę w seminarium uczestniczyć. Nie było mowy o odmowie, choć prawdę mówiąc nie bardzo wierzyłem, że mogę podjąć zadanie, jakim było napisanie rozprawy doktorskiej.

Zdawałem sobie sprawę z trudów i żmudnych badań oraz opracowania i na koniec obrony. Juskiewicz zdecydował za mnie, a przeciwstawić się mu nie miałem odwagi. Efektem była rozprawa zatytułowana „Życie polityczne, kulturalne i społeczne w Mławie w latach 1945 – 1957”. Temat wymyślony został przez pierwszego promotora prof. Pawła Wieczorkiewicza, a po jego śmierci opracowany pod kierunkiem prof. Janusza Szczepańskiego.

Gdyby nie Ryszard, zapewne nie zostałbym doktorem nauk humanistycznych i nie powstałaby praca o dziejach Mławy w okresie stalinowskim, która pod koniec 2021 roku ukazała się w formie książki.

Nie popełnię błędu, jeżeli powiem, że Ryszard zdawał sobie sprawę ze swojej wartości i pozycji w Mławie, jak również poza rodzinnym miastem. Wiedział, że jest postacią rozpoznawalną nie tylko w Mławie, ale nie pokazywał tego na co dzień. W kontaktach z wieloma

ludźmi, zajmował pozycję raczej „umniejszoną” niż tą, na którą zapracował całym dorosłym, długim życiem.

Często popychał do działania

Wobec mnie był bardzo miły i często popychał do działania zarówno na polu społecznej działalności jak też do badań naukowych. Posiadał wielką bibliotekę, z której był bardzo dumny, która zawsze, kiedy bywałem w domu Juskiewiczów, dopingowała mnie do intensywnej pracy nad dziejami Mławy i okolic.

Ryszard Juskiewicz był niezwykle pracowitym badaczem historycznym. Mówię to z całą

odpowiedzialnością, ponieważ wiem ile pracy trzeba włożyć w napisanie książki historycznej. Przecież takich książek napisał ponad dwadzieścia, w tym kilka mających po kilkaset stron. Wymienię tylko: „Mławskie Mazowsze w walce”, „Wrzesień na Mazowszu”, „Działania militarne na Mazowszu Północnym i w korytarzu pomorskim”. Nad taką publikacją trzeba siedzieć miesiącami i ciągle ją doskonalić, żeby na koniec nabrała ostatecznego „kształtu”.

Jeżeli ktoś się wydaje, że można to zrobić łatwo, to jest w dużym błędzie. Jaką determinacją musiał kierować się Ryszard, żeby powstało tyle publikacji książkowych, żeby pokazać innym, że rozprawy powstają również w miastach powiatowych takich jak Mława, nie tylko w Warszawie, Krakowie, czy Gdańsku. Można powiedzieć, że dla swojego miasta poświęcił zdolności i całe dorosłe życie.

Całe swoje życie poświęcił Mławie

Ryszarda Juskiewicza wspomina Henryk Antczak, były burmistrz miasta Mława w latach 1994 – 2002, obecnie prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej:

„Dla mnie prof. Ryszard Juskiewicz jest najwybitniejszą postacią w historii Mławy. Całe swoje życie poświęcił Mławie, dokumentując jej historię ale również w znaczący sposób przyczynił się do jej rozwoju kulturalnego, naukowego i społecznego. Miałem to

Z NATURY BYŁ CZŁOWIEKIEM SPOKOJNEGO USPOSOBIENIA, ŻYCZLIWYM Z DOZĄ HUMORU I OKAZYJNĄ WESOŁOŚCIĄ.

szczęście, że kontakt, bliższy lub dalszy, z prof. Juskiewiczem trwał przez ponad 50 lat.

Pierwsze moje spotkanie miało miejsce w 1969 roku w Liceum Ogólnokształcącym kiedy „świeżo upieczony” doktor nauk humanistycznych przedstawiał swoją książkę „Mławskie Mazowsze w walce”.

Moje zainteresowanie było tym większe, że opisywany w niej sztab 20 Dywizji Piechoty rozlokowany był w Wysznach Kościelnych, w dworcu przedwojennego dziedzica Stanisława Łebkowskiego, a ja naukę w pierwszej klasie Szkoły Podstawowej, rozpocząłem w 1960 roku właśnie w tym budynku.

Należy wspomnieć że, prof. Juskiewicz utrzymywał stały kontakt ze Stanisławem Łebkowskim, który po wojnie osiadł na stałe w Republice Południowej Afryki. Za po-

Na zdjęciu: od prawej prof. Ryszard Juskiewicz, prof. Alojzy Korzybski, burmistrz – Henryk Antczak

średnictwem prof. Juskiewicza, Stanisław Łebkowski przekazał w 1997 roku Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej pas kontuszowy, natomiast „swojemu rodakowi z Wyszyn” list gratulacyjny z racji objęcia stanowiska Burmistrza Mławy. Potem już bezpośrednio na adres Urzędu Miasta otrzymałem kolejny list z podziękowaniem za uporządkowanie kapliczki grobowej rodziny Łebkowskich na cmentarzu w Wyszynach.

Zjazd Żołnierzy Armii „Modlin”

W latach 1980/81 kiedy byłem członkiem Komisji Zakładowej Solidarności przy PKS w Mławie, słuchałem z wielkim zaciekawieniem prelekcji dra Juskiewicza wygłaszanych w siedzibie mławskiej Solidarności przy ulicy Żwirki. Bardzo bliskie kontakty rozpoczęły się w 1994 roku kiedy objąłem stanowisko burmistrza Mławy. Wspólnie z Panem Ryszardem Juskiewiczem organizowaliśmy kolejny Zjazd Żołnierzy Armii „Modlin” w 55. rocznicę bitwy pod Mławą.

Uroczystości przygotowane i przeprowadzone z wielkim rozmachem, w których uczestniczyło ponad trzysta osób rozlokowanych w kilku miejscach, przede wszystkim w bursie szkolnej i internacie Liceum Ekonomicznego, trwały trzy dni.

Rozpoczęły się polową mszą świętą przy Pomniku Piechura, której przewodniczył biskup Płocki Zygmunt Kamiński, następnego dnia odbyła się uroczysta Sesja Rady Miasta podczas której uczestnikom bitwy pod Mławą nadano tytuł „Honorowego Obywatela Miasta”. Zwieńczeniem uroczystości było ognisko nad zalewem Ruda w bliskiej odległości

RYSZARD BYŁ CZŁOWIEKIEM BARDZO PRACOWITYM, DOCIEKLIWYM I UPARTYM W WYJAŚNIANIU ZDARZEŃ HISTORYCZNYCH.

schronów bojowych. Pieczone kielbaski, radosna atmosfera, wielogodzinna część artystyczna przygotowana przez prof. Eugeniusza Łaciaka, tworzyły niezapomniany klimat.

Uczestnicy Zjazdu z wielkim wzruszeniem wspominali trudne chwile w września 1939 roku, dziękowali władzom miasta, ale przede wszystkim prof. Ryszardowi Juskiewiczowi za zorganizowanie kolejnego już, tak ciekawego spotkania. To co najbardziej mnie uderzyło, to serdeczność jaką kombatanci okazywali Panu Ryszardowi, ich bliskie relacje tworzyły niemalże rodzinną atmosferę.

Jest najlepszym przykładem sprawczości

Wiele godzin spędziliśmy na bezpośrednich rozmowach z profesorem o ważnych sprawach dla miasta, podczas jednej z takich rozmów zrodziła się myśl powołania „Fundacji Korzybskich”.

Dzisiaj często używane jest hasło „possibismu”, czyli sprawczości. Prof. Ryszard Juskiewicz jest najlepszym przykładem sprawczości, za-

Pieczenie ziemniaków na leśnej polanie w okolicy Turzy Małej w 2011 roku

wsze uważał, że nie ma rzeczy niemożliwych, ale przede wszystkim trzeba chcieć, mieć jasno sprecyzowany cel i konsekwencję w jego realizacji.

W 1996 roku na wniosek profesora została reaktywowana Stacja Naukowa w Mławie, kierowania placówką podjął się prof. Ryszard Juskiewicz, dzięki jego zabiegom, bogaty księgozbiór prof. Stanisława Herbsta liczący ok. 5 tys. woluminów, trafił do Mławy.

Stworzyło to możliwość odbywania studiów doktorskich, zajęcia prowadzili wspaniali wykładowcy. W sesjach naukowych organizowanych przez stację brało udział wielu wybitnych naukowców m.in. prof. Aleksander Gieysztor, prof. Andrzej Ajnenkiel, prof. Paweł Wiczorekiewicz czy prof. Janusz Szczepański. Stacja Naukowa im. prof. Stanisława Herbsta w Mławie, funkcjonowała przez 20 lat, niestety ku niezadowoleniu profesora, została rozwiązana.

Potrafił skupić wokół siebie mieszkańców

Na reaktywowaniu stacji profesor nie poprzestął, zwrócił się do władz miasta z inicjatywą wystąpienia z wnioskiem do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o utworzenie Wyższej Szkoły Humanistycznej w Mławie. Pierwszy wniosek został odrzucony, ale ponowny, złożony wspólnie przez miasto Mława i Ciechanów oraz starostwa w Mławie i Ciechanowie, uzyskał akceptację i w 2000 r. rozpoczął się nabór kandydatów na I rok studiów.

Tak więc kolejna inicjatywa profesora, przy przychylności ówczesnego ministra w kancelarii premiera, Pana Mirosława Koźlakiewicza i ówczesnego Starosty Mławskiego Pana Andrzeja Grzymkowskiego, została zmaterializowana. Dla osiągnięcia założonych celów, potrafił profesor skupić wokół siebie szereg mieszkańców miasta, którzy nie oglądając się na podziękowania i zaszczyty z wielkim zaangażowaniem, włączali się w realizację podejmowanych zadań. Kolejna inicjatywa profesora, to uhonorowanie zasłużonych mławian tytułem „Mławianin Roku”. Pierwszym laureatem za rok 1999 został ks. Henryk Lewandowski.

Doskonale pamiętam spotkanie pod koniec lat 90-tych, które miało miejsce w Muzeum Niepodległości w Warszawie, a w którym uczestniczył „kwiat” polskiej nauki i kultury. Spotkanie to było poświęcone dorobkowi naukowemu prof. Ryszarda Juskiewicza. Głos zabierało wiele zacnych osób podkreślając zasługi profesora.

Najbardziej zapamiętałem wystąpienie prof. Tomasza Strzembosza który stwierdził,

że „Ryszard Juskiewicz jest najwybitniejszym regionalistą w Polsce, który pracuje poza strukturami akademickimi”. Był to wyraz nadzwyczajnego uznania dla pracowitości, zaangażowania i warsztatu naukowego prof. Juskiewicza.

Wniosek o ławeczkę prof. Ryszarda Juskiewicza

7 września 2021 roku Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej zwrócił się z prośbą do Burmistrza Sławomira Kowalewskiego oraz do Rady Miasta Mława o uwzględnienie wniosku małżonki, Pani Ewy Juskiewicz o wybudowanie „Ławeczki prof. Ryszarda Juskiewicza” i usytuowanie jej w centralnym miejscu zabawkowego parku miejskiego. Do chwili obecnej nie otrzymaliśmy odpowiedzi, nie znalazły się również środki na ten cel w budżecie miasta na 2022 rok, ale jesteśmy przekonani, że inicjatywa ta nie będzie odrzucona i w 95. rocznicę urodzin profesora, która przypada 1 stycznia 2023 r. mieszkańcy i goście odwiedzający miasto, wzorem innych miast, będą mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z najwybitniejszą postacią Mławy”.

Pierwszy zjazd weteranów bitwy pod Mławą

Ryszarda Juskiewicza wspomina także Jerzy Kwiecień:

„Moja znajomość z Ryszardem Juskiewiczem rozpoczęła się w 1960 roku, gdy ówczesne Towarzystwo Miłośników Ziemi Mławskiej zjeżdżał prezesem, w osobie Ryszarda Juskiewicza organizowało pierwszy zjazd weteranów bitwy pod Mławą, we wrześniu 1939 roku.

Poznałem wówczas w jego osobie pasjonata, oddanego

dziejom oręża polskiego, znawcę historii ziemi zawkrzeńskiej, badacza historii w rejonie Mławy wojennych w rejonie Mławy w 1939 roku. Z czasem nasza znajomość przerodziła się w wieloletnią przyjaźń i objęła tym samym nasze rodziny, dzieląc się życzeniami radości jak również i kłopotami dnia codziennego.

W naszych wspólnych poczynaniach organizowane były wycieczki do ciekawych miejsc historycznych na terenie naszego powiatu jak również do okolic ościennych. Wielokrotnie robiliśmy wypadki nad jeziora w okolicy Nidzicy. Coroczną wspólną imprezą było jesienne ognisko z pieczeniem ziemniaków wokolicy Turzy Małej, które przyciągnęło dodatkowo naszych znajomych i przyjaciół.

Z Ryszardem w 1965 roku dokonaliśmy kwerendy na cmentarzach powiatu mławskiego, przasnyskiego i żuromińskiego, spisując się życzeniami radości w niech powstańców styczniowych, żołnierzy z 1920 i 1939 roku.

Ryszard był człowiekiem bardzo pracowitym, dociekliwym i upartym w wyjaśnianiu zdarzeń historycznych. Z natury był człowiekiem spokojnego usposobienia, życzliwym z dozą humoru i okazijną wesołością.

Pracą swoją dosłużył się tytułu profesorskiego, uzyskując przed tym stopnia doktora nauk humanistycznych i doktora habilitowanego. Działal także na polu społeczno-politycznym, był czynnym członkiem Solidarności, przez dwie skrócone kadencje piastował stanowisko senatora.

Wiele wysiłku i trudu poświęcił organizowaniu filii mławskiej szkoły wyższej działającej w ramach Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie. Był w niej wykładowcą historii, następnie jej prorektorem. Był wielkim, można rzec, czcicielem marszałka Józefa Piłsudskiego.

Z Ryszardem miałem bardzo wiele osobistych spotkań na których poruszaliśmy nasze prywatne sprawy życiowe, a także wymienialiśmy swoje uwagi dotyczące zjawisk społeczno-politycznych w naszym mieście i kraju.

W ostatnich naszych spotkaniach wyrażał opinię, że w naszym państwie zaczyna się zła atmosfera polityczna, która odbiega od tego, co zakładała dla Polski Solidarność.

Ostatnie moje spotkanie z Ryszardem miało już miejsce w mławskim szpitalu na kilkanaście godzin przed jego śmiercią, która nastąpiła 15 lutego 2019 roku.

Dr Leszek Arent, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej

Na zdjęciu: od lewej prof. Andrzej Ajnenkiel, burmistrz Henryk Antczak, prof. Ryszard Juskiewicz, prof. Janusz Szczepański, prezes TPZM Kazimierz Tański

PRACA

DWÓCH młodych, sprawnych fizycznie ludzi do pracy sezonowej maj-wrzesień w porcie w www.marinaleser.pl. Wymagania: odpowiedzialny, chętny do pracy, niekarany, uczciwy, bez nałogów. Oferujemy: zakwaterowanie i miłą atmosferę pracy., 601-23-12-12

KIEROWCA CE, 503-103-703

PRACA DLA OPIEKUNÓW OSÓB STARSZYCH W NIEMCZACH, ZAROBKI DO 1800 EURO MIESIĘCZNIE, DARMOWY PRZEJAZD, SPRAWDZONE OFERTY, tel. 501-409-214

PRZYJMĘ do pracy w sklepie RTV AGD jako sprzedawca, 603-266-956

PRZYJMĘ DO SPRZĄTANIA TEL. 508 509 055

PRZYJMĘ pracowników budowlanych oraz murarzy tel.725-217-093.

ZATRUDNIĘ kierowcę na busy i spawacza, 608-409-794

ZATRUDNIĘ murarzy i pracowników budowlanych, wysokie wynagrodzenie tel.609-293-996.

ZATRUDNIĘ operatora koparki JCB, spawacza gazowego, hydraulików. Tel. 602793456. Praca Giżycko

ZATRUDNIĘ pracownika przy obsłudze drobiu, 604-415-877

ZATRUDNIĘ PRACOWNIKÓW- budowlanych, murarzy oraz osoby do prac wykończeniowych tel.506-439-480.

ZATRUDNIĘ pracowników na budowę. tel. 514767572

SPRZEDAM

DESKI jesionowe sezonowane. 791-967-275

DREWNO opałowe cięte z kłosa sprzedam, różny gatunek oraz

w workach na rozpałkę, 504-250-135

DREWNO opałowe mokre, 535-237-271

DREWNO opałowe sprzedam na terenie powiatów: nowomiejskiego i ławskiego- brzoza, buk, dąb, sosna pocięte, połupane z kłosa oraz obładra bukowa i sosnowa pocięta, sucha. Zapewniam transport tel.697-768-908

NML Sprzedam drewno sezonowe z kłosa- dąb, buk, 4m, z wiaty, kominek, zmiana ogrzewania, 500-859-080

NML Sprzedam parasol ogrodowy duży, piwny wraz z podstawą, cena do uzgodnienia, 724-147-443

SPRZEDAM budy ocieplane, 502-536-287

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow.0,12 Uzdowo, 785-541-026

SPRZEDAM gołębie i króle oraz gołębniki tel.530013023

SPRZEDAM: deski szalunkowe i na dach, drewno opałowe tel. 504675577

KUPIĘ

SKUP maszyn rolniczych, budowlanych, ciągników, koparek itp. , Tel: 730 750 266

STARE fotele, złotą biżuterię, monety, szkło PRL, 607-852-453

NIERUCHOMOŚCI

I-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI GUTKOWSKI; od XXw. Na Rynku Krajowym, NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Łława-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, tel./fax. 89/649-31-19, 604-222-552

BIURO Nieruchomości NOWY DOM- Giżycko, 517-520-191, www.nieruchomosci-nowydom.pl

KUPIĘ mieszkanie, działkę. Może być do remontu lub zadłużona, POMOŻĘ w spłacie długu. ZAPŁACĘ 5000zł za informację o takiej nieruchomości. 661-435-785

MUSZAKI. Dom zamienię na mieszkanie w Nidzicy, Działdowie, Sprzedam, 667-767-583

NML Przyjmę na mieszkanie lub pokój- umeblowane, 571-339-926

NML Sprzedam dom 130m2 pow. mieszkalnej, po remoncie, umeblowany, możliwość zamieszkania przez dwie rodziny, 2 kuchnie, 2 łazienki, garaż wolno stojący, ogrzewanie- pellet+ przyłącze gazowe, posesja 7,87ar, zadbana, ul.Tysiąclecia, Nowe Miasto Lubawskie, 518-624-809

NML Sprzedam działkę budowlaną 11 arów w Kurzętniku, 601-470-420

NML Sprzedam mieszkanie 47,6m2 w Mszanowie, drugie piętro, winda, cena 320.000zł, 510-107-514

NML Sprzedam mieszkanie w Nowym Mieście Lubawskim ul.Piastowska 8, cena 295.000zł, 608-063-908

NML Wynajmę mieszkanie w centrum Nowego Miasta Lubawskiego, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, 510-652-758

SPRZEDAM 1ha przy trasie Działdowo-Łłowo, 500-077-522

SPRZEDAM działki, 1500m2 każda, pod zabudowę jednorodzinną, wielorodzinną. Węgorzewo. 606-496-659

SPRZEDAM mieszkanie 52m2, Nidzica, ul.Kopernika, 668-348-027

SPRZEDAM mieszkanie 64m2, Nidzica ul.Warszawska i garaże murowane, 501-645-844

SPRZEDAM mieszkanie, Lubawa, ul. Warszawska, 47m2, 2pokoje/partier , 606-321-591

SPRZEDAM mieszkanie, Lubawa, ul. Warszawska, 57.7m2, 3 pokoje, 606-321-591

SPRZEDAM polanę leśną pow.3,66 ha, Sobiewola koło Kisielic, 696-198-288

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

WYNAJMĘ kawalerkę osobie samotnej tel. 694661022

ZAMIENIĘ własnościowe mieszkanie bezczynszowe z garażem w Biedkowo Osada, 68m2, parter- na mieszkanie w Braniewie, 783-802-130.

AUTO-MOTO

KUPIĘ Fiata 125p, 126p, Poloneza, Żuka, Nysę lub inne wiekowe pojazdy, 698-082-959.

NML Kupię motocykl WSK 125, 513-759-107.

SAMOCHODY używane- skup, sprzedaż, komis, zamiana, al. 1-go Maja 17, Giżycko, Czynne 10:00- 18:00, 698-672-856, czarek@pindur.pl; pindur.otomoto.pl, 698-672-856

SKUP AUT - atrakcyjne ceny! 516 368 453

SKUP AUT- stan obojętny, 721-650-686

SPRZEDAM Suzuki Grand Vitara XL7, 2.0 TDI, 2004, 4x4, srebrny, kontakt, 512-284-273

USŁUGI

! ! Kompleksowe remonty mieszkań, lokali, łazienki. 605-892-429

DACHY, 514-456-553

KOMPLEKSOWE remonty mieszkań. 668-229-231

LOKALIZACJA wycieków wody wewnątrz i poza budynkiem, udrażnianie, frezowanie, czyszczenie:kanalizacji, zlewu, brodzika, toalety, 694-170-031

NAPRAWA sprzętu AGD, 606-359-662.

POSPRZĄTAM biuro, dom, mieszkanie. Tel. 502572016

POŻYCZKI , 510-915-715

PRACA kierowca Taxi Giżycko. tel.606-910-773

STOLARSTWO- mała architektura przydomowa i ogrodowa, Stefan Gut., tel.724-147-443

GARAŻE blaszane | BRAMY garażowe
KOJCE dla psów | WIATY | KONTENERY

Najniższe **CENY** | Różne wymiary | Dogodne **RATY** | Transport cały **KRAJ**

www.konstal-garaze.pl
505-526-036

29-642-34-61	22-100-45-96	89-650-30-43	24-368-32-17
25-740-57-38	509-574-644	23-683-10-85	86-225-23-11

50220tr-B-P

SZYCIE kołder, 665-434-450

TYNKI maszynowe, zdejmowanie oraz utylizacja azbestu i eternitu. tel. 514767572

USŁUGI budowlane - wykończenie wnętrz , Tel: 511 356 779

USŁUGI DEKARSKO- BLACHARSKIE Piotr Zawacki tel.888-373-282.

USŁUGI gazowe, hydrauliczne. 668-229-231

USŁUGI hydrauliczne, 508-491-711

USŁUGI remontowe - ocieplenia tel 660 299 316

USŁUGI remontowo-budowlane, 667-941-359

RÓŻNE

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

BURTY aluminiowe, silnik Ducha Iveco i Opel Combo, 606-513-447

ODDAM w dobre ręce, małego szczenięcia, 690-545-793

SUPOREKS połówka, cegła czerwona, biała i szamotowa, zbiorniki paliwa, 606-513-447

WYKONAM, schody, altanki, domki letniskowe, 500-077-522

ZDROWIE I URODA

PRYWATNY Gabinet Urologiczny, lek. Marek Karczewski- specjalista urolog, przychodnia El-Med, ul. Witosa 2, Giżycko. Rejestracja telefoniczna: 87/420-73-00

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

! ! Kupię byczki, jatówki w każ-

dej kondycji, 50kg- 400kg do dalszego chowu. 607-53-32-66

BYCZKI, jałoszki sprzedam, 600-850-092

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

maszyny rolnicze

UŻYWANE CZĘŚCI URSUS-ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy; bloki; głowice i inne; możliwość wysyłki ceny od 100 zł. 601-598-983

ciągniki

KUPIĘ ciągniki plus maszyny rolnicze. Mogą być do remontu, 606-713-778

SPRZEDAM URSUS i przyczepę lub same dokumenty, 698-350-754

produkty rolne

NML Sprzedam 3 tony ładnego owsa na paszę, 606-796-996

SPRZEDAM b.dobrej jakości siano w kostkach bez deszczu /kostka, 664-867-322

SPRZEDAM siano w belach , Tel: 662 388 439

SPRZEDAM słomę, siano w kostkach - tanio, ziemniaki paszowe, 788-518-639

SPRZEDAM:ZBOŻA paszowe. Tel.606-505-511

ZIEMIENIAKI jadalne irga, 896458164

inne

SPRZEDAM dojarę, młynek bąk, siewka amazone, opony mtz, 724-259-595

NA RATUNEK DZIECIOM Z SMA

JESZCZE KILKA LAT TEMU DLA CHORYCH NA SMA NIE BYŁO ŻADNEJ NADZIEI. LEKARZE MOGLI ZALECAĆ PACJENTOM WYŁĄCZNIE LECZENIE OBJAWOWE I REHABILITACJĘ. ZMIENIŁO SIĘ TO JEDNAK W 2016 ROKU, WRAZ Z POJAWIENIEM SIĘ NUSINERSENU. W 2019 ROKU NUSINERSEN ZOSTAŁ OBJĘTY REFUNDACJĄ RÓWNIEŻ W POLSCE, W RAMACH PROGRAMU LEKOWEGO.

Na rdzeniowy zanik mięśni, który prowadzi do ciężkiej niepełnosprawności i przedwczesnej śmierci, w Polsce choruje ponad tysiąc osób. Są wśród nich dzieci i dorośli, jeszcze kilka lat temu nie było dla nich żadnej nadziei. Zmieniło się to jednak wraz z pojawieniem się pierwszego na świecie leku, który okazał się przełomem w leczeniu SMA. Od trzech lat lek ten jest refundowany w Polsce, a do tej pory terapią objęto już ponad 760 chorych. W kwietniu br. ruszył w Polsce pilotaż powszechnych badań przesiewowych w kierunku SMA wśród noworodków, wykrycie choroby na wczesnym etapie pozwala szybko wdrożyć terapię i uniknąć niepełnosprawności. Eksperti oceniają, że dzięki tym działaniom Polska znalazła się w gronie europejskich liderów w leczeniu SMA.

Fot. pixabay.com

SMA, czyli rdzeniowy zanik mięśni, to rzadka, ciężka, postępująca choroba o podłożu genetycznym. Powoduje osłabienie mięśni odpowiadających m.in. za poruszanie się, oddychanie i przełykanie, prowadząc do ciężkiej niepełnosprawności i przedwczesnej śmierci. Szacuje się, że w Polsce jest obecnie ponad 1 tys. chorych z SMA w różnym wieku. Ta choroba dotyka bowiem zarówno dzieci, jak i dorosłych, choć w większości przypadków objawy pojawiają się już w okresie niemowlęcym.

Jeszcze kilka lat temu dla chorych na SMA nie było żadnej nadziei. Nie istniała skuteczna terapia przyczynowa, a lekarze mogli zalecać pacjentom wyłącznie leczenie objawowe i rehabilitację. Zmieniło się to jednak w 2016 roku, wraz z pojawieniem się nusinersenu – pierwszego na świecie leku, który okazał się przełomem w leczeniu SMA.

W 2019 roku nusinersen został objęty refundacją również w Polsce, w ramach programu lekowego. Zgodnie z decyzją Ministerstwa Zdrowia leczeniem zostali objęci wszyscy chorzy na SMA – bez względu na wiek czy stopień zaawansowania choroby.

– Leczymy zarówno małe dzieci, jak i osoby do-

Fot. Materiały Newseria

Prof. dr hab. n. med. Anna Kostera-Pruszczyk, kierownik Katedry i Kliniki Neurologii, WUM

rosłe ze wszystkimi typami SMA – w tym też ludzi, którzy rozpoczynali leczenie już w bardzo zaawansowanym stadium choroby – podkreśla prof. Anna Kostera-Pruszczyk, kierownik Katedry i Kliniki Neurologii WUM. – Na podkreślenie zasługuje też fakt, że do leczenia coraz liczniej są włączane dzieci z SMA rozpoznany przeobjawowo. Można więc powiedzieć, że leczymy tę chorobę tak jak europejscy liderzy.

W trakcie trwającego od trzech lat programu lekowego w prawie 30 ośrodkach w Polsce – leczących zarówno dzieci, jak i dorosłych pacjentów z SMA – udało się włączyć do terapii już ponad 750 chorych. Tempo wdrażania terapii jest tak szybkie, że

Polska weszła do grona europejskich liderów w leczeniu tej choroby.

– Widzimy, że dzieci, które były genetycznie zdeterminowane tak, aby chorować na SMA 1 – i które bez leczenia nie zaczęłyby nawet samodzielnie siedzieć – teraz są dziećmi, które zaczynają siedzieć, stać, a nawet chodzić – mówi prof. Anna Kostera-Pruszczyk.

Postęp medycyny doprowadził do odkrycia kolejnych, skutecznych terapii w leczeniu SMA. Na ich refundację oczekują chorzy, ich rodziny oraz lekarze, którzy chcieliby mieć możliwość wyboru terapii.

W Polsce każdego roku rodzi się ok. 40–50 dzieci z rdzeniowym zanikiem

W POLSCE KAŻDEGO ROKU RODZI SIĘ OK. 40–50 DZIECI Z RDZENIOWYM ZANIKIEM MIĘŚNI.

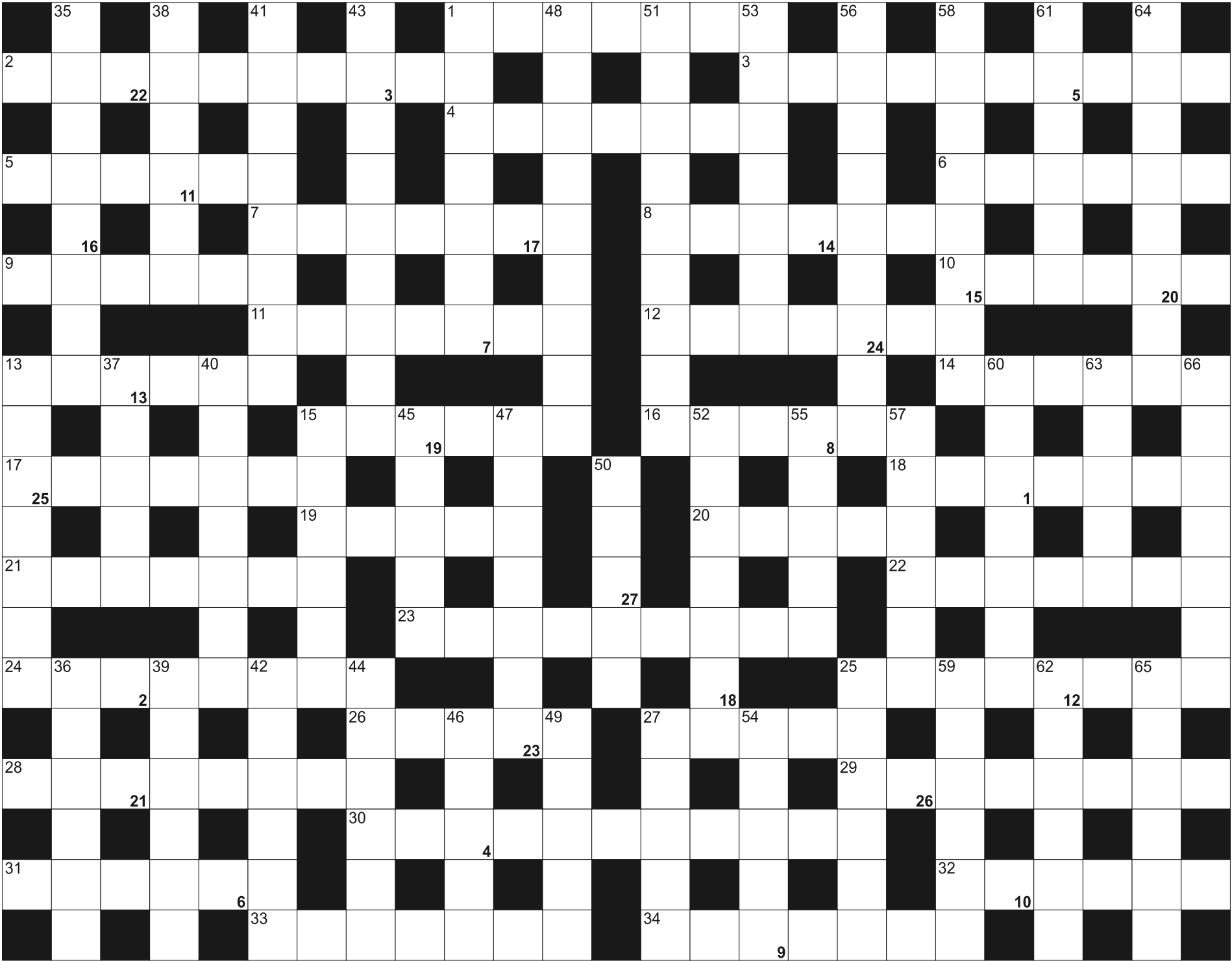
– LECZYMY ZARÓWNO MAŁENKIE DZIECI, JAK I OSOBY DOROSŁE ZE WSZYSTKIMI TYPAMI SMA – W TYM TEŻ LUDZI, KTÓRZY ROZPOCZYNALI LECZENIE JUŻ W BARDZO ZAAWANSOWANYM STADIUM CHOROBY – PODKREŚLA PROF. ANNA KOSTERA-PRUSZCZYK, KIEROWNIK KATEDRY I KLINIKI NEUROLOGII WUM.

mięśni. Ta choroba – jeśli pozostanie nierozpoznana i nieleczona – jest najczęstszą, genetyczną przyczyną śmierci dzieci do drugiego roku życia. Jeśli jednak zostanie wcześniej wykryta, a leczenie rozpocznie się jeszcze przed wystąpieniem objawów bądź na ich wczesnym etapie, dzieci z tym schorzeniem mają szansę rozwoju jak ich zdrowi rówieśnicy. Dlatego w kwietniu br. w Polsce ruszył pilotaż powszechnych badań przesiewowych w kierunku SMA wśród noworodków. Program jest sukcesywnie wprowadzany w kolejnych województwach. – Proces diagnostyczny zajmuje nam około 14–15 dni, a noworodki, u których zdiagnozowano SMA, mają włączane leczenie średnio pomiędzy 18. a 22. dniem życia – mówi dr Monika Gos z Zakładu Genetyki Medycznej w Instytucie Matki i Dziecka.

W ramach pilotażu badań przesiewowych noworodków w kierunku SMA do tej pory udało się przebadать ok. 95 tys. dzieci. Wśród nich zidentyfikowano 14 noworodków z rdzeniowym zanikiem mięśni, które niemal od razu zostały objęte leczeniem celowanym, dzięki czemu będą miały szansę na normalne życie.

Źródło: newseria, opr. bar

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3		4	5	6	7		8	9	10	11		12	13	14	15		16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27																		

POZIOMO: 1) wilcza jagoda; 2) popsuty, wadliwy; 3) zjednywanie zwolenników; 4) autor "Władcy pierścieni"; 5) kobieta z ogonem; 6) tytuł naukowy; 7) liczba, przez którą się mnoży inną; 8) ciarki; 9) ciężarki do ćwiczeń; 10) kraj z Hajfą; 11) stolica Kenii; 12) dawny młyn ze śmigłami; 13) łopata do węgla; 14) wskaźnik inteligencji; 15) kojąca maść; 16) brak energii, zniechęcenie; 17) tam czyszczą płaszcze; 18) zajmuje się badaniem grzybów; 19) ślepy bez pocisku; 20) w korycie; 21) jedna ze szkół buddyzmu chińskiego; 22) cieśnina między wyspami Honsiu i Hokkaido; 23) dawniej o samochodzie; 24) spękanie skał, szczelina skalna; 25) motyw zdobniczy, arabeska; 26) drobny element; 27) placyk zieleni

miejskiej; 28) region ze stolicą we Florencji; 29) mołdawski obszar z Komrat; 30) zajmuje się magią cyfr; 31) skwaśniały, nadpsuty; 32) metoda zdobienia przedmiotów metalowych w złotnictwie; 33) zły los, niepowodzenie; 34) wandelia inaczej

PIONOWO: 1) nieśmiałe pytanie; 13) kliniczny lub uzdrowiskowy; 15) tradycyjny bułgarski placek z serem sirene; 25) do przeszczezu; 27) na mapie turystycznej; 35) biurowy łącznik kartek; 36) lwona dla bliskich; 37) pretensja, niechęć; 38) nacisk w wymowie; 39) gatunek pszenicy lub jęczmienia; 40) śpiący spacerowcz; 41) stolica Czadu; 42) stolica z pałacem Buckingham;

43) murarski przyrząd pomiarowy; 44) z podmiotem i orzeczeniem; 45) sąsiadka Egiptu; 46) szybkość pracy; 47) Chinka lub Japonka; 48) rodzaj egzaminu w szkole wyższej; 49) stadium rozwojowe owada; 50) powoduje niedowidzenie; 51) żołnierz na rozpoznaniu; 52) dawny najemny robotnik rolny; 53) jednostka światłości, cd; 54) stoi na stacji; 55) karciany kolor; 56) hodowlane grzyby; 57) niezawodowiec; 58) kuchenna przyprawa; 59) upomnienie służbowe; 60) szkolna powieść; 61) gruby flamaster; 62) tankpaleta, paletokontener inaczej; 63) czyści i wygładza lodowisko; 64) naukowe przypuszczenie; 65) stolica Darfuru Południowego; 66) Krasiński, poeta

ZMIANA NAWYKÓW TO NIE NOWA DIETA

NAJCZĘSTSZE ZŁE NAWYKI ŻYWIENIOWE POLAKÓW TO M.IN. NIEREGULARNE POSIŁKI, ZA MAŁO WARZYN, OWOCÓW I PŁYNÓW, DUŻO ŻYWNOSCI WYSOKOPRZETWORZONEJ, TŁUSZCZÓW ZWIERZĘCYCH, CUKRU, SOLI I ALKOHOLU — MÓWI DR INŻ. JOANNA CIBORSKA Z KATEDRY ŻYWIENIA CZŁOWIEKA WYDZIAŁU NAUK O ŻYWNOSCI UWM.

— Najczęstsze złe nawyki żywieniowe Polaków to m.in. nieregularne posiłki, za mało warzyw, owoców i płynów, dużo żywności wysokoprzetworzonej, tłuszczów zwierzęcych, cukru, soli i alkoholu — mówi dr inż. Joanna Ciborska z Katedry Żywienia Człowieka Wydziału Nauk o Żywności UWM.

— **Psychodietetyka — co to jest? Czym zajmuje się psychodietetyk? Komu pomaga?**

— Psychodietetyka to interdyscyplinarna dziedzina wiedzy, która łączy zagadnienia z obszaru psychologii, żywienia człowieka, dietetyki i zasad zdrowego stylu życia. Kluczowe jest więc zrozumienie funkcji, jaką żywność pełni w życiu człowieka, stąd też definiuje się psychodietetykę jako naukę o żywieniu człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem aspektów zdrowia psychicznego.

— **Czym psychodietetyk różni się od dietetyka — powiedzielibym: zwyczajnego?**

— Psychodietetyką zajmują się psychologowie lub dietetycy — psychodietetyk to zatem specjalista, który poza terapią dietetyczną, profilaktyką zdrowego żywienia czy edukacją żywieniową, ustala z pacjen-

tem/klientem psychologiczne mechanizmy, które kształtują nawyki, zwyczaje żywieniowe. To psychodietetyk określa też relacje pomiędzy emocjami i sposobem żywienia, rolę, jaką żywność, żywienie spełnia w regulacji emocji i jak wpływa na zachowania żywieniowe i zdrowotne.

— **A co to jest dietoterapia?**

— Dietoterapia to postępowanie dietetyczne polegające na modyfikacji diety, modyfikacji opartej na wynikach badań naukowych, stosowane w leczeniu chorób przede wszystkim dietozależnych — czyli otyłości, cukrzycy typu 2, nadciśnienia tętniczego, osteoporozy czy też chorób układu krążenia i chorób nowotworowych.

— **Jakie nawyki żywieniowe mamy w Polsce? Dobre one czy raczej do wymiany?**

— Myślę, że warto na początku zdefiniować nawyk żywieniowy. Zgodnie z definicją nawyk żywieniowy to charakterystyczne dla danej osoby, powtarzalne zachowanie związane z pozyskiwaniem i spożywaniem żywności. Nawyki kształtują się głównie w okresie dzieciństwa, dorastania, wpływ więc mają rodzice, opiekunowie, ale też rówieśnicy i otoczenie, w którym żyjemy. Czy nasze nawyki są dobre

Fot. Archiwum prywatne

Dr inż. Joanna Ciborska: Myślę, że dziś większość z nas rozumie znaczenie żywienia, żywności w kształtowaniu zdrowia

czy do wymiany — proszę, aby każdy z państwa ocenił indywidualnie. Z analizy wynika, że najczęstsze błędy popełniane przez Polaków to brak regularności w spożywaniu posiłków, zbyt mała ilość posiłków, zbyt niskie spożycie warzyw i owoców, nieodpowiednia podaż płynów, duże spożycie żywności wysokoprzetworzonej, tłuszczów zwierzęcych, cukru, soli, również alkoholu.

— **Jeśli złe — od czego zacząć zmianę? Bo jak mi nie mam, rewolucji w tych kwestiach raczej nie wolno przeprowadzać...**

— I bardzo słusznie! To bardzo indywidualna kwestia, nawyk jest — powtórzę — charakterystycznym, ugruntowanym wieloma czynnikami, zachowaniem osoby, dlatego proces zmiany nawyków żywieniowych powinien odby-

wać się stopniowo. Istotne jest poczucie własnej skuteczności, przekonanie, że jestem w stanie zrealizować swój cel, istotne wprowadzenie zmian ze świadomością, że będzie wiele przeszkód do pokonania. Trudności będą wynikały z nas samych, ale także z relacji z bliskimi, z otoczeniem. Dlatego ważne jest, żeby zmianie nawyków towarzyszyło zrozumienie swoich emocji, budowanie zaufania do siebie — mogę to zrobić, uda mi się.

— **No, i ustalenie sedna problemu.**

— Oczywiście. Nawyki kształtują się przez całe życie, mogą wynikać z funkcjonowania domu rodzinnego, relacji zawodowych, osobistych. Warto zastanowić się, czy sposób jedzenia, wybór żywności nie koreluje z emocjami — a może pozwala odreagować i wyciszyć

emocje? Nasze nawyki żywieniowe są więc blisko nas i żeby je trwale zmienić, potrzebujemy czasu. Zmiana nawyków żywieniowych ma sprzyjać zdrowiu, czyli ma być trwałą zmianą. Proszę nie mylić decyzji o takiej zmianie z wprowadzeniem diety — zachęcam wszystkich, żeby takie działania rozumieć jako optymalny styl jedzenia, z uwrażliwieniem na uczucie głodu i sytości, zapewnianym prawidłowe odżywienie organizmu i dobrostan psychiczny. W psychodietetyce mówi się wówczas o jedzeniu intuicyjnym oraz uważnym.

— **A czy z pomocą psychodietetyka łatwiej nauczyć się zdrowego odżywiania?**

— Według mnie tak — możemy ustalić przyczyny nieprawidłowych zachowań żywieniowych i pracować nad sposobem ich zmiany, zbadać gotowość do zmiany i umiejętnie wspierać osobę w tym procesie. W psychodietetyce pracuje się z uwzględnieniem celów, wartości ale także naszych potrzeb i możliwości w momencie, w którym jesteśmy.

— **A tak generalnie: jak wielki wpływ na nasze zdrowie i życie ma to, co jemy?**

— Żywnie niezwykle istotnie wpływa na nasze zdrowie, życie — w trzech podstawowych obszarach: społecznym, fizycznym i emocjonalnym/psychicznym. Dlatego tak ważna jest postawa względem jedzenia. Myślę, że dziś większość z nas rozumie znaczenie żywienia, żywności w kształtowaniu zdrowia, jednak pomimo tak dużego zainteresowania prawidłowym żywieniem obserwowany jest wzrost zaburzeń związanych z odżywianiem — na świecie notuje się zarówno niedożywienie, jak i wzrastającą liczbę osób z nadwagą i otyłością. Pojawiają się

różnorodne trendy żywieniowe, często bliskie fikcji powiązanej ze zdrowym żywieniem. Jeśli myślenie o jedzeniu wyprzedza myślenie o nas samych lub o naszych bliskich, to jest niepokojące, warto się temu przyjrzeć. Media, chaos informacyjny, sprzeczności w wypowiedziach ekspertów oraz ciągła presja atrakcyjności — zwłaszcza wobec kobiet świat stawia bardzo wysokie wymagania — powoduje, że jesteśmy skłonni i skłonne do podejmowania ryzykownych decyzji żywieniowych. Bardzo często impulsem jest wiarygodnie przedstawiony sukces jednej osoby...

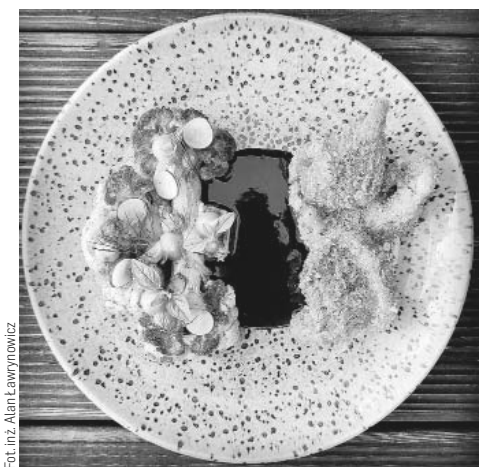
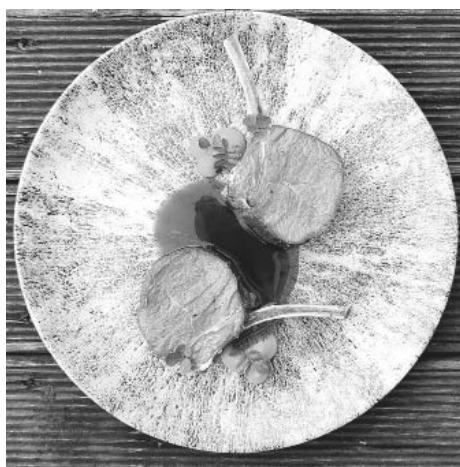
— **Wiadomo: Verba docent, exempla trahunt...**

— Dokładnie! I ten jeden przykład powoduje, że i my wprowadzamy zmiany w naszym żywieniu. Często są to bardzo zdecydowane działania, które najczęściej polegają na eliminacji wielu grup produktów spożywczych. Popularność diet eliminacyjnych jest bardzo niepokojąca i ma z reguły na celu redukcję masy ciała. Ważna byłaby w takiej sytuacji praca z psychodietetykiem, pozwalająca na zrozumienie tego, czym się kierujemy przy wyborze diety i jak prawidłowo dać żywieniowe wsparcie organizmowi.

— **Psychodietetyka to nowa dziedzina nauki. Jak wielkie ma szanse na przyszłość?**

— Nowa, ale rzeczywiście ważna. W świecie pełnym niesprawdzonych, często zmanipulowanych informacji to zrozumienie swojej relacji z żywnością i żywieniem — a nie wprowadzanie diet — jest kluczowe dla zachowania zdrowia. Interdyscyplinarność psychodietetyki czyni ją wartościową i ważną w nauce o żywieniu człowieka

Magdalena Maria Bukowiecka

Fot. inż. Alan Ławinowicz

POCZĄTKI WSI I MAJĄTKU KULANY

Dzisiaj pod hasłem „Historia regionu” publikujemy tekst wspominający ostatnich dziedziców Zembruskich herbu Doliwa z majątku Kulany w latach 1911-1939. Przybliży nam ich Piotr Rafalski, członek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej.

Wnawiązaniu do wspomnień o dziedzicach z Kulany i prof. Andrzeja Borzymowskiego, ostatniego świadka, który pamiętał jeszcze te dawne, przedwojenne czasy i życie w polskich dworach, m.in. w dworze swojej matki Marii (z d. Zembruskiej) Borzymowskiej z majątku Kulany pod Mławą. Ale zaczniemy od początku historii wsi i poszczególnych dziedziców.

„(...) Kulany powstały w końcu XV w. Pierwsza wzmianka pochodzi z 1499r., kiedy to wśród wsi płacących dziesięcinę wymieniana się też osadę Stradniki. Właśnie pod taką nazwą według historyków istniała pierwotnie ta miejscowość. W kolejnych latach zaczęła dominować nazwa Kulany (Cylani i Culany - Słownik historyczno-geograficzny województwa w średniowieczu, z.2, Wrocław, s.158.).

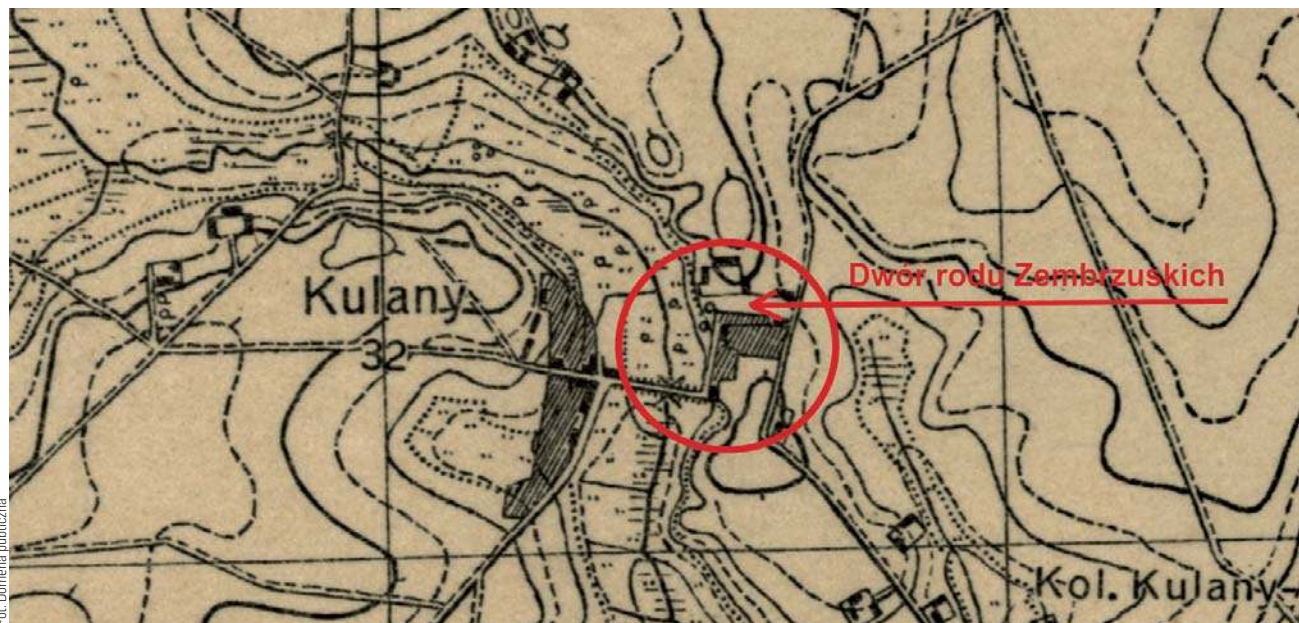
(...) W 1525r. dziedzicami wsi byli Mikołaj i Piotr, synowie Feliksa z Choszczówki. W 1531r. naliczono tu 5 i pół włóki ziemi, był też młyn. Podobny obszar wieś miała według spisu podatkowego z 1578r. Niestety nie podano, kto był jej właścicielem, ale wiele wskazuje, że dziedziczyli tu Wieczfńscy z pobliskiej Wieczfni.

W początkach XVIII w. większość Wieczfni i również Kulany stały się własnością rodziny Krajewskich herbu Trzaska.

W 1775r. dziedzicem Kulan był J.W. Bernard Krajewski, podczasy (Ks.M.Grzybowski, Ludność parafii Wieczfni z końca XVIII w., Płock 2013, s.13.). Zaś w 1784r. dziedzicem wsi był Bartłomiej Krajewski, podstoli plocki.

Obok wsi istniał niezamieszkały teren zwany Stradnikami. W 1827r. było tu 16 domów i 123 mieszkańców. Wieś była podzielona między kilku właścicieli, ale nie była to wieś zaściankowa. Mieszkańcy Kulan dali się poznać jako wielcy patrioci.

Wielu z nich uczestniczyło w powstaniu styczniowym. Wśród nich byli: chłop o nazwisku Paż, szlachci-

Dwór w Kulanach (Parafia Wieczfni Kościelna) 1931 r.

ce Radzyńscy (bracia) oraz chłop o nazwisku Kwiatek (R.Juszkiewicz, Powstanie styczniowe na północnym Mazowszu, Warszawa 1992, s.128,130,158 i 164.).

Po powstaniu styczniowym nastąpiło uwłaszczenie. W czasie uwłaszczenia powstało tu 31 gospodarstw na 137 morgach ziemi. W końcu XIX w. był tu wiatrak. Obok wsi istniały trzy folwarki: Kulany, Kulany-Nowiny i Kulany-Stradniki.

Na Stradniku było 13 mieszkańców (F.Sulimierski, B.Chlebowski, W.Wawelski, Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich).

We wsi Kulany w 1883r. było 27 domów i 213 mieszkańców. Całość dóbr liczyła 1022 morgi, w tym do chłopów należało 387 morgów.

Na przełomie XIX i XX w. część ziemi dworskiej została rozparcelowana i powstała osada zwana Kulany-Marjanowo Kolonia. Istniała nadal wieś Kulany i już tylko jeden folwark. W 1921r. we wsi naliczono 22 domy i 160 mieszkańców, w Kulanach-Marjanowie 8 domów i 70 mieszkańców, w folwarku 5 domów i 79 mieszkańców. Kulany należały do gminy Mława. W okresie międzywojennym właścicielem folwarku był Wacław Zembrzyski (Avalon, Historia Gminy Wieczfni Kościelna).

MIESZKAŃCY KULAN DALI SIĘ POZNAĆ JAKO WIELCY PATRIOCI.

Dziedzice Kulan

Zapewne nie jest to pełna lista dziedziców majątku Kulany w latach 1817-1939, ale na tyle, na ile udało mi się odnaleźć w źródłach historycznych ich nazwiska, tak więc podaję. W 1817r. dziedzicem w dworze w Kulanach był J.W. Franciszek Salezy Nakwaski, senator, dziedzic wsi Kuklin i Kulany i innych przyległości (Ks.M.Grzybowski, Z archiwaliów diecezjalnych plockich XIX w) Następnie w Kuklinie i Kulanach w 1825r. Ludwik Biesiekierski, od 15 VI 1827r. Karol-Cyprian Dąbbski, później Ignacy Celiński (J.Ostaszewski, Z dziejów Mławskiego Mazowsza. Szkic historyczny). W 1839r. dziedzicem Kulan był J.W. Michał Mostowski Sędzia Sądu Pokoju pow. Mławskiego, dziedzic dóbr Windyki i Kulany z przyległościami.

W tym czasie we dworze w Kulanach był Karol Antoni

Barnaba Kossobudzki (ur.11 VI 1818r., a chrzest jego dobył się w Kościele w Wieczfni 28 II 1821r.(kielakowie.pl).

W 1848r. dziedzicem Kulan był Antoni Olszewski, ur.1804, zm.1877.

Olszewscy h. Pobóg pochodzą z osiadłego koło Mławy znanego rodu, którego protoplastami byli: Michał i nieznaną z panińskiego nazwiska Ewa. Byli oni rodzicami (ur.1751r.) Tomasza, żonatego z Rozalią. Ci z kolei, byli rodzicami (ur.1775r.) Ignacego Olszewskiego.

Ignacy ożenił się 22 I 1799r. w Żmijewie z (ur.1776r.) Marianną. Antoni Olszewski występując po latach w akcie małżeńskim, jako dziedzic dóbr Kulany, ożenił się z Lucyną Burską pochodzącą z Woli Szydłowskiej (ur.1821r.). Ślub odbył się w Szydłowie.

22 X 1848r. urodziła się im w Kulanach córka Tekla Helena. Tekla, która używała później tylko swojego drugiego imienia - Helena, była jedną z sześciorga dzieci Antoniego i Lucyny (z d. Burskiej) Olszewskich. Rodzina Olszewskich nabyła wcześniej majątek Stupsk od poprzedniego właściciela ok.1820r.

Przedtem Olszewscy mieszkali w nieodległym Olszewie. Helena, wychodząc za mąż za Franciszka Grodeckiego, wniosła mu znaczny posąg w postaci udziałów w majątku

Jan K. Zambrzycki, XIX w.

kach sąsiadujących ze Stupskiem. Po ślubie młodzi państwo Grodecy zamieszkali w Trzpiolach, gdzie przyszły na świat ich dzieci: Helena, Maria i Kleofas (www.wodyn-ski.info).

Zaś przed i po powstaniu styczniowym dziedzicem Kulan był Jan Kanty Zambrzycki i jego małżonka Ludomiła (z d. Wilhelm), obywatel w dobrach Kulany.

Jan Zambrzycki odziedziczył ten majątek po swoich rodzicach - Janie Zambrzyckim (ur.1791r.) i Eleonorze (z d. Smoleńska, ur.1801r.), właścicielach majątku Kulany.

Jak podaje obecnie żyjąca rodzina, modrzewiowy dwór w Kulanach został karnie

spalony przez Kozaków po powstaniu w 1863r., w którym brał udział Jan K. Zambrzycki (ur.1831r.) i Ignacy Zambrzycki (ur.1835r., pseudonim „Strzelecki”).

Następnie Jan Zambrzycki był więziony w Płocku i Cytadeli Warszawskiej. Zatem dwór w Kulanach nie był odbudowany, a rodzina zamieszkała później w Płocku, gdzie Jan K. Zambrzycki zmarł, mając 67 lat, 1 IX 1898r., jako dawny obywatel ziemski (relacja p. Marii Pajzdarskiej).

W zachowanym akcie notarialnym z 1872r. dowiadujemy się m.in., że „Szoel Lent oświadczył, iż On odebrał od Jana Zambrzyckiego sumę rubli 400, należącą się z rewersu prywatnego przez Jana i Ludomiłę mał. Zambrzyckich wystawionego i podpisanego na dniu 19 I 1870r., z sumy przeto takowej rubli 400, oraz procentów i jakich bądź kosztów Jana i Ludomiły mał. Zambrzyckich kwituję. W skutek zaś tego: położony areszt na funduszach tychże mał. Zambrzyckich będących, w ręku Rajmunda Radziwińskiego, dziedzica dóbr Kulany” (akt notarialny nr380/1872r., Kancelaria notariusza mł.-Chudzińskiego. AP w Mławie).

Tak więc w 1872r. pojawia się kolejny dziedzic Kulan - Rajmund Radziwiński. 18 IV 1883r. zmarła mu 29-letnia żona Franciszka (z d. Motty) Radziwińska.

Przewodnik m.in. po Królestwie Polskim z 1889r. wymieniał nadal dziedzica Kulan R.Radziwińskiego (Informator. Przewodnik handlowo-przemysłowy Cesarstwa Rosyjskiego, Królestwa Polskiego i Warszawy). W spisie majątków na Mazowszu z 1909r. właścicielem majątku Kulany autor wymienia Antoniego Bylczyńskiego. Jednak trudno jednoznacznie określić, od kiedy zajmował ten majątek. Kolejnym i ostatnim dziedzicem Kulan od 1911r. był lek. wet. Wacław Zembrzyski wraz ze swoją rodziną.

c.d.n.

Piotr Rafalski

Na podstawie: P.Rafalski, Inteligencja z gminy Wieczfni Kościelna w latach 1854 - 1939, „Ziemia Zawkrzeńska”, t. XX, Mława 2016.